

Direktor Gregor Klančnik

KOPLJI POD BREZO

Potem ko je naša reforma pričela v praksi delovati, se že kažejo njeni gospodarski sadovi. Ti pa so šele prvi znaki posegov, ki jih ta reforma od nas terja. Motijo se tisti, ki mislijo, da so že v celoti stopile v ospredje njene zahteve in se že v polni meri pojavile posledice slabe gospodarnosti pri onih, ki jih tudi reforma še ni stregla. Videti je, da dokler na svoji koži ne občutimo, se nam ne odprejo oči, da bi pravočasno z izboljšanjem dejavnosti usmerili gospodarnost svoje poslovnosti. Vsak pametni gospodar se pravočasno zavaruje in ne spregleda šele takrat, ko mu voda že trga bregove. Vem, da ne smemo biti nestrpni, zavedam se, da bo reforma dolgotrajen proces, vem pa tudi, da ga lahko znatno pospešimo.

Pred kratkim je bila 3. plenarna seja CK ZKJ, na kateri je bilo ugotovljeno, da akcija gospodarske reforme še ni enotna in da se po podjetjih še ni razvil čut ekonomike, ki je postal osnovno vodilo naše družbene ustvarjalnosti. Tudi naša delovna skupnost ni imuna za slabosti, ki zavirajo doseganje višjih in boljših gospodarskih rezultatov. Ne smemo sicer mimo priznanja za hitro ukrepanje z akcijskim programom naše gospodarske organizacije za doseg smotrov gospodarske reforme, priznati pa moramo tudi, da se je prvi polet že preveč umiril. Lani smo v zadnjih petih mesecih, to je potem, ko je zakonodaja reforme stopila v veljavo, dosegli nekaj zavidljivih rezultatov. Zasnova akcije za letošnje leto pa mora pomeniti nadaljnjo krepitev naše gospodarske trdnosti. Zgrešili bomo in sami sebi izvršili slabo uslugo, če se pri zasnovanju svojih nalog ne bomo obrnili navznoter in po slabostih drugih kreirali našo poslovno politiko. To posebno velja za tiste, ki so izvoljeni ali imenovani, da oblikujejo in usmerjajo našo go-

spodarsko dejavnost. Težavna in zahtevna bodo, na kar nas je maršal Tito na zadnjem plenumu opozoril, prva leta gospodarske reforme. Ta težava gotovo ne bo izražena z lažnejšim delom, temveč bo od nas terjala večja prizadevanja za njeno premagovanje.

Delavski svet železarne je na svojem zasedanju 11. marca t. l. na podlagi osnovnih elementov gospodarskega načrta — plana proizvodnje in realizacije — sprejel finančni plan z vsemi njegovimi sestavinami, ki za letošnje leto predpisuje obseg poslovanja, maksimirane poslovne stroške ter minimalni globalni dohodek. Na podlagi predvidene prodaje naših izdelkov v vrednosti 285.600.000 N din bo ob upoštevanju lastnih uslug, pomožne dejavnosti in iz-

(Nadaljevanje na 3. strani)

Z zasedanja delavskega sveta

Prve mesece vsakega leta morajo organi upravljanja sprejeti letni gospodarski plan, katerega sestavni del so letni plan proizvodnje in realizacije ter finančni plan. Zaradi obsežnosti posameznih predlogov plana in časa, v katerem naj bi bili sprejeti, morajo tudi zasedanja delavskega sveta podjetja biti bolj pogosta. Iz tega vzroka sta tudi prejšnji mesec bili dve zasedanja. Na prvem zasedanju je delavski svet razpravljal o predlogu finančnega plana za letošnje leto, katerega sestavni del so plan

interne realizacije, plan potrošnje osnovnih surovin in plan osebnih dohodkov ter število zaposlenih za podjetje kot celoto in obrate. Razen tega je delavski svet razpravljal še o predlogu pravilnika o dodatku za letni dopust, razpisu volitev za organe upravljanja in obravnaval predlog za odobritev bonifikacij.

V utemeljitvi predloga finančnega plana je bilo povedano, da ta temelji na predpostavki sprejetega obsega realizacije in na

(Nadaljevanje na 6. strani)

IZ VSEBINE

Volili bomo nove člane samoupravnih organov — Seminar za varstvo pri delu — Sklepi upravnega odbora — Inž. Ivan Zupan, novi sekretar TK ZKS — Uspehi in problemi nove valjarne — Dodatek za letni dopust — Skrajšan delovni čas delavk — Start izvoza v letu 1966 — Zaščitna čelada preprečila poškodbo — Življenje je vredno zavarovanja

Glavni vhod za material

Analiza osebnih dohodkov za FEBRUAR 1966

OBRAC. ENOTA	Povpr. število zaposl.	Število opravljenj. ur	Od tega nadur	Izplačani OD	OD po enotah in ceniku del	OD po usp. obrač. enot	Nagrade za stalnost	Redni in iz- redni dopu- sti in ostalo	Povpr. osebni doh.	
									februar 1965	febr. 1966
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Topilnica	262	40.817	5	240.529,17	172.246,79	44.594,84	9.456,62	14.230,92	471,65	918,05
Livarna	473	83.920	697	400.507,99	306.320,85	52.874,06	17.466,90	23.846,18	436,56	846,74
Valjarna	295	51.071	159	257.415,38	184.510,22	49.780,18	9.270,46	13.854,52	453,11	872,59
Kovačnica	236	40.766	8	215.791,81	151.113,62	42.530,26	10.036,48	12.111,45	484,04	914,37
Term. obdel.	65	10.964	12	55.774,98	40.730,65	10.293,75	1.852,33	2.898,25	434,70	858,08
Meh. obdel.	588	105.200	1.430	485.481,53	380.918,87	56.298,53	20.620,40	27.643,73	428,45	825,65
Vzmetarna	81	14.633	120	61.030,68	48.892,21	6.914,08	2.575,25	2.649,14	445,23	753,46
Jeklovlek	45	7.488	—	30.495,68	25.567,61	2.368,93	1.064,85	1.494,29	405,24	677,67
Energ. obrati	111	18.864	17	92.905,90	64.381,41	18.888,19	3.450,57	6.185,73	450,01	836,99
Stroj. rem.	186	34.665	249	163.517,86	116.790,27	31.726,49	6.220,44	8.780,66	483,76	879,13
Elektro rem.	105	19.187	145	89.778,99	63.974,99	15.813,72	3.323,66	6.666,62	480,65	855,04
Gradb. rem.	66	10.891	132	47.345,16	36.855,66	4.854,60	2.494,07	3.140,83	398,92	717,35
Promet	106	19.934	448	85.835,58	72.168,92	6.672,17	4.254,51	2.739,98	445,32	809,77
OTKR	204	36.728	316	169.912,03	129.686,94	20.657,03	7.146,17	12.421,89	458,64	832,90
Uprava	372	67.025	357	292.489,15	230.856,00	23.943,36	13.337,19	24.352,60	466,11	786,26
SKUPNO	3.195	562.153	4.095	2.688.811,89	2.025.015,01	388.210,19	112.569,90	163.016,79	451,09	841,57

Volili bomo nove člane samoupravnih organov

Meseca aprila letos poteče mandat polovici članov delavskega sveta podjetja in delavskih svetov delovnih enot. Zato je delavski svet na svojem predzadnjem zasedanju sprejel sklep o razpisu volitev. Volitve, ki jih bomo izvajali po delovnih enotah, bodo v **sredo, 20. aprila** letos. Čeprav bomo volili po delovnih enotah, pa bodo kandidatne liste sestavljene po obratih, da bo tako podana možnost, da bo vsak obrat izvolil svojega predstavnika v delavski svet podjetja.

Upoštevajoč število zaposlenih bo delavski svet tudi letos štel 59 članov, delavski sveti delavskih enot pa od 21 do 27 članov. Za delavski svet podjetja bomo letos na novo izvolili 28 članov, od tega števila se jih izvoli v delovni enoti jeklarne 8, v metalurško predelovalnih obratih 5, v mehanskih obratih 6, v vzdrževalno energetskih obratih 5 ter v OTKR in upravi 4.

Za delavske svete delovnih enot pa izvolijo v jeklarni 14, v metalurško predelovalnih obratih 13, v mehanskih obratih 14, v vzdrževalno energetskih obratih 11, v OTKR in upravi 11 članov ter v domu železarjev 5 novih članov.

Razen članov delavskega sveta podjetja in delavskih svetov delovnih enot, ki jim poteče mandat, pa bomo morali upoštevati še tiste člane teh organov, ki so med letom zapustili našo železarno. To število bo pri sedanjih volitvah treba nadomestiti z novimi člani in se bo zato ponekod povečalo število kandidatov, ki jih bomo izvolili.

Ker že govorimo o volitvah, ne bo napak, da navedemo še podatke, kje bomo zaposleni volili. Prej smo povedali, da bomo volitve opravili po delovnih enotah. Toda ker je število zaposlenih po delovnih enotah preveliko, bo zato po delovnih enotah več volišč in bodo zaposleni volili:

- topilci v topilnici,
- ročni in strojni livarji v livarni,

- čistilci jeklene litine in modelni mizarji v čistilnici jeklene litine,
- sodelavci lahke in težke kovačnice ter kalilci in žarilci v kladivarni,
- valjarji v valjarni,
- v mehanski obdelovalnici bosta dve volišči. Na enem bodo volili zaposleni s priimkom od črke »a« do »o«, na drugem pa od »p« do »ž«,
- sodelavci vzmetarne in jeklovleka volijo v vzmetarni,
- sodelavci strojnega remonta volijo v svojem obratu,
- sodelavci elektro remonta volijo v svojem obratu,
- sodelavci gradbenega remonta in prometni oddelek volijo v prometnem oddelku,
- sodelavci energetskega oddelka v energetskem oddelku. Na tem volišču volijo tudi vodstva sklopa SEVO, priprava dela, obratni obračun, konstrukcijski biro in oddelek za novogradnje,
- gospodarsko računski sektor, analitsko planski sektor, komercialni in splošni sektor z vsemi oddelki in službami, CPD in službe, podrejene neposredno direktorju podjetja, volijo na upravi,
- OTKR z vsemi laboratoriji voli v OTKR.

Točen razpored, kje bodo po obratih posamezna volišča, bo objavila volivna komisija.

Kandidati za oba samoupravna organa so bili izbrani na zborih obračunskih enot. Upoštevajoč naše dosedanje uspehe poslovanja in naše naloge v bodoče, pričakujemo, da bomo zaposleni z udeležbo in izbiro kandidatov pokazali, da se zavedamo važnosti in pomena volitev v organe upravljanja ter izvolili kandidate, ki bodo po našem prepričanju v naslednji mandatni dobi uspešno opravili svojo dolžnost in tako opravičili naša pričakovanja.

-et

Tehnične izboljšave

Komisija za racionalizacije je dne 25. februarja 1966 obravnavala tri predloge tehničnih izboljšav.

Asistent serijske proizvodnje v mehanični delavnici **Edvard Pogorevc** in delovodja ozobljenja in brušenja **Alojz Vidmar** sta pri delih pnevmatskega orodja uvedla strojno rezanje navojev, ki se je prej opravljalo ročno. Z uvedbo racionalizacije se prihrani 61,7 % izdelavnega časa, kar znaša 24.403,86 N din letno. Naprava za strojno rezanje navojev ima še to prednost, da preprečuje lomljenje navojnih svedrov in jamči pravokotnost navojev, ki jo je bilo z ročnim rezkanjem težje doseči. Komisija je predlagateljema dodelila enkratno nagrado v višini 858 N din, ki si jo razdelita na polovico.

Brusilec **Mirko Šapek** iz brusilnice orodja je izboljšal postopek pri brušenju odlomljenih palčnih rezkarjev. Prej so se rezkarji brusili ročno na brusilnem stroju in so se zaradi slabega hlajenja čestokrat zažgali. Sedaj pa se s posebno napravo vpenjo na brusilni stroj s segmentno glavo. Čas obdelave se skrajša za 68,75 %, poleg tega pa ima stroj vgrajeno hlajenje in se rezkarji ne žgejo. Z uvedbo racionalizacije je podjetje prihranilo 5.858,88 N din letno. Komisija je racionalizatorju dodelila enkratno nagrado 318 N din.

Rezkalec pri industrijskih nožih **Jože Koletnik** je s pomočjo PDM izboljšal tehnološki postopek pri obdelavi rezine na nožih, načrt št. 05-1782. Z uvedbo izboljšane tehnološkega postopka je podjetje prihranilo 13.512 N din letno. Komisija je predlagatelju dodelila enkratno nagrado 188 N din.

K. F.

Limaničnice

Pomnite: pred leti kot na kos lepila se na znamko pisma vsaka je ulovila. Nič do zdaj usoda ni izpremenila: še love na znamke se — avtomobila.

KOPLJI POD BREZO

(Nadaljevanje s 1. strani)

rednih dohodkov celoten dohodek znašal 301,900.000 N din. Skupnih poslovnih stroškov se predvideva 221,899.770 N din. Iz tega rezultira planirani dohodek 80,000.230 N din. Plan dalje predvideva osebnih dohodkov s prispevki 47,877.180 N din ter skupnih sredstev za sklade 32,123.050 N din.

Za dosego teh rezultatov se predvideva 3215 ljudi in iz tega rezultirajo povprečni neto osebni dohodki na zaposlenega mesečno 790,00 N din.

Od delavskega sveta sprejeti plan mora biti za našo delovno skupnost le minimum delovnih obveznosti. Predvsem to velja za planirano povprečje osebnih dohodkov, ki so naše osnovno stremenje in najboljše merilo za ugotovitev dosežkov vseh drugih postavk, predvsem pa dohodka. V gospodarskem načrtu predvidena produktivnost dokazuje, da so sprejete sestavine najmanj, kar moramo doseči. Na enega zaposlenega moramo po tem načrtu v primerjavi s povprečjem zadnjih petih mesecev lanskega leta doseči mesečno vsaj:

	doseženo	načrt
	avg.-dec.	
	1965	1966
	N din	N din
1. realizacije	7.300	7.400 + 1,37 %
2. dohodka	2.180	2.075 — 5 %

Iz teh podatkov se jasno vidi, da ni bila umestna zahteva nekaterih obračunskih enot za znižanje predvidenih postavk gospodarskega načrta. Nasprotno, te bi morale biti znatno prekoračene. Predvsem poslovni stroški naj bi bili mesto, kjer moramo kopati pod brezo, da bi našli povečani izvir dohodka ter dodatne osebne dohodke.

Nekateri so mislili, da bi pri tem lahko poiskali lažjo pot spremenjenega deleža osebnih dohodkov v celotnem dohodku in v dohodku podjetja. S tem v zvezi je bilo dano vprašanje, kdo je tisti, ki nam predpisuje zavest, da si moramo le pogojeno z boljšim poslovanjem izoblikovati povečevanje osebnih dohodkov. Odgovor na to vprašanje je enostaven, saj mora biti enak kot na vprašanje, kdo predpisuje skrbnemu gospodarju, da si prej kupi traktor, potreben za delo na polju, kot osebni avtomobil. Mi vsi moramo biti skrbni gospodarji, zato moramo imeti pred očmi modernizacijo in razširitev proizvodnje in njenih naprav, gradnjo stanovanj in drugih objektov družbene ravni ter razvoj splošne družbene dejavnosti. Oskrba sredstev v te namene mora biti v prvem planu naše priazadevnosti. Po odbitku skupnega rezervnega sklada in rezervnega sklada podjetja gospodarski načrt iz poslovanja v letošnjem letu zahteva oblikovanje sredstev za poslovni sklad in sklad skupne porabe v višini 28,364.180 N din. To so sredstva za 'traktor in domačijo'. S tem pa še daleč nismo zavrli povečevanje globalov in povprečja osebnih dohodkov. K temu nas spodbuja sam gospodarski načrt ter naš sistem delitve dohodka, ki iz nadplanskega dohodka delež za osebne dohodke neto povečuje na 50 %. Že s tem, če bomo dosegli mesečni dohodek na zaposlenega v vi-

šini zadnjih petih mesecev lanskega leta, ki je znašal 2.180 N din, se bo naš letni global neto osebnih dohodkov povečal za dodatnih 2,124.880 N din, pri enakem številu ljudi pa se bo povprečje dvignilo od 790 na 850 N din. S tem pa se bo, če se bo povečal dohodek, dosežen z znižanjem proizvodnih stroškov, spremenila tudi stopnja neto osebnih dohodkov v celotnem dohodku od planiranih 10,62 na 13,8. Povečani delež neto osebnih dohodkov iz nadplanskega dohodka logično vpliva tudi na spremembo razmerij med bruto osebnimi dohodki in skladi. Planirani del dohodka se deli 60 % za bruto osebne dohodke in 40 % za sklade, nadplanski pa 80 % za bruto osebne dohodke in le 20 % za sklade. Če bomo let-

nega dohodka dosegli 84,250.000 N din, kar bi ustrezalo višini lanskim petih mesecev, se nam bo celotno razmerje v delitvi dohodka že spremenilo od 60 na 60,6 % za osebne dohodke. V našem sistemu delitve je torej zadosti spodbudnih elementov, ki nam pomagajo oblikovati zavest dobrega gospodarja.

Prepričan sem, da bosta poudarek na dohodku v letošnjem gospodarskem načrtu in njegova spodbudna delitev razvila čut v celotni naši delovni skupnosti za zniževanje proizvodnih stroškov in večjo ekonomičnost poslovanja. S tem pa bomo dosegli glavni smoter gospodarske reforme. Sami in nihče drug ni za to tako zainteresiran. Poslovni stroški so torej naša breza, pod katero moramo kopati, da bi reševali izvor življenjske snovi, ki nas bo krepila.

Seminar o delovnem varstvu za vodstveni kader

Na osnovi določbe temeljnega zakona o varstvu pri delu je bil zaradi izboljšanja varstvene problematike v železarni na Ravnah organiziran od 28. 3. do 2. 4. 1966 poseben seminar za vodstveni kader.

Zaradi zahtev, ki se po tem zakonu o varstvu pri delu zahtevajo od vodstvenega kadra pri vodenju in izvajanju del tudi z gledišča zaščite pri delu ter zavarovanja in odgovornosti za ljudi — neposredne proizvajalce, je bilo potrebno vključiti v seminar ves vodstveni kader od izmenskih delovodij, mojstrov do asistentov in obratovodij. Da bi zaradi velikega števila kandidatov — skupno naj bi bilo vključenih 220 oseb — seminar bil izvedljiv v krajšem času in učinkovit, se je uprava železarne Ravne glede organizacije in izvedbe seminarja obrnila na Republiški zavod za zdravstveno in tehnično varnost v Ljubljani, ki je skupaj z našimi strokovnimi službami izdelal primeren program seminarja in razporeditev predavanj ter zagotovil tudi potrebne visoko strokovne predavatelje s področja varnosti.

Glede na cikel izmenskega dela in na neoviranje produkcijskega procesa so bile sestavljene 4 skupine s po 55 slušatelji. Dve izmed teh skupin, ena v dopoldanski, druga v popoldanski izmeni, sta zaključili 24-urni program predavanj v tednu od 28. marca do 2. aprila 1966. Za drugi dve skupini pa bo ponovitev vsebinsko enakega programa seminarja od 11. do 16. aprila 1966.

Seminarju sta uvodoma prisostvovala, vsak na eni izmeni, tudi glavni direktor Gregor Klančnik in tehnični direktor inž. Franjo Mahorčič, ki sta ob začetku dala poudarek na ekonomiko poslovanja, produktivnost dela ter izboljšanje delovne discipline zlasti z vidika izboljšanja varnosti dela.

Seminar je bil pester in zanimiv, saj so na njem predavali najbolj izkušeni strokovnjaki, ki se dalj časa ukvarjajo z varnostjo dela v zavodu za zdravstveno in tehnično varnost v Ljubljani.

Vsebinski pregled pa je obsegal naslednja področja:

Temeljna zakonska načela o varstvu pri delu in sistem organizacije varstvene vzgoje v podjetju. V program tehničnega vodstva je bila vključena zaščita pred dotikom z električnim tokom, strojna zaščita z osnovnimi principi uporabe ročnega orodja v delavnicah ter zaščita strojnih elementov in strojev, asanacija delovnih mest glede na pogoje dela, ročna manipulacija z bremen, varnost v mehaniziranem transportu, sredstva za osebno varstvo pri delu in varstvo pred radioaktivnimi sevanji z uporabo sevanja v železarni Ravne.

V program zdravstvenega varstva so bili zajeti sodobni pogledi na zdravje in bolezen, najvažnejše profesionalne škodljivosti, nefiziološki delovni pogoji, faktorji delovnega okolja, neustrezne sanitarne in higienske razmere, poklicne bolezni in njih preprečevanje ter naloge v organizaciji zdravstvene službe.

Predavanja so bila opremljena z nekaterimi zanimivimi filmi in diapozitivi, ki so seminar zelo popestrili in tudi približali poslušalce dejanski situaciji v praksi in v življenju sploh.

Ker se po novem zakonu o varstvu pri delu zahteva od vodstvenega kadra poznavanje stvarne iz varstva pri delu in zato tudi ustrezen izpit, bodo vsi kandidati opravljali čez nekaj časa zaključni izpit v obliki posebnega testa in zagovora, s katerim se jim prizna potrebno poznavanje snovi iz varstva pri delu. V bodoče brez uspešno opravljenega testa vodstveni delavci ne bodo smeli več opravljati dela na svojem delovnem mestu, zato v tej zvezi pričakujemo od našega vodstvenega kadra zadostno resnost.

V podjetju pa pričakujemo, da se bo s tako in podobno vzgojo vodstvenega kadra močno izboljšala stopnja varnosti dela in s tem posredno tudi splošni odnos do dela ter večji uspeh ekonomike poslovanja.

Franč Čegovnik

Vojska in loterija

V vojski vsak upa, da ne bo zadet, pri loteriji pa vsak upa, da bo zadel...

SKLEPI UPRAVNEGA ODBORA

Na sejah meseca marca je upravni odbor največ časa za razprave posvetil pripravi materiala za zasedanje delavskega sveta podjetja. Poleg tega je obravnaval še pogoje za odobritev dolgoročnega kredita za gradnjo stanovanj, določil osnovne kriterije za letovanje zaposlenih v letošnji sezoni v našem počitniškem domu in razpravljal o ostalih vlogah in prošnjah, ki so v tem času prispele na njegov naslov.

Na predlog finančnega plana in ostale predloge planov, ki so jih pripravile strokovne službe, upravni odbor ni imel bistvenih pripomb. Za predlog pravilnika o dodatku za dopust pa je menil, da je potrebno upoštevati nekatere predloge in pripombe, zato je sklenil, da je predlog pravilnika o dodatku za dopust dopolniti tako:

— da se višina tistega dela dodatka, ki se bo izplačeval iz izdvojenih sredstev osebnega dohodka na osnovi povprečnih izplačanih osebnih dohodkov zadnjega četrletja preteklega leta, poveča od 25 na 30 odst.;

— da je dodati, da so na dodatek za letni dopust za družinske člane aktivni delavci upravičeni za zakonsko ženo ali moža, če so socialno zavarovani in sta žena oziroma mož brez dohodka;

— da je treba črtati določbe, da bi na dodatek za dopust vplivala dnevna prisotnost na delu in da so do stalnega dela dodatka za družinske člane upravičeni tudi aktivni delavci, čeprav so zaradi bolezni bili celo koledarsko leto odsotni z dela, da pa je zadržati določbo, da zaposleni izgubijo pravico do gibljivega dela dodatka, če neupravičeno izostanejo z dela;

— predlog pravilnika o dodatku za letni dopust je z osvojenimi spremembami dopolniti in predložiti delavskemu svetu v potrditev.

Ker smo ob razdelitvi sredstev iz poslovanja lanskega leta iz sklada skupne porabe namenili 60 milijonov din, ki naj bi jih v obliki dolgoročnih kreditov razdelili članom naše delovne skupnosti, ki grade lastna stanovanja, je bil upravni odbor mnenja, da se je dogovoriti o kriterijih in pogojih, pod katerimi bi zaposleni lahko najeli dolgoročni kredit. Ob ugotovitvi, da lastna stanovanja gradi precej članov naše delovne skupnosti, ki jim za dograditev manjka le še nekaj sredstev, in z namenom, da bi ti letos svoja stanovanja usposobili za vselitev, je bilo sklenjeno, da je kredit za gradnjo stanovanj razen članom stanovanjskih zadrug dodeliti tudi ostalim zaposlenim, ki imajo svoja stanovanja že zgrajena do določene faze in tako obstaja možnost, da se bodo letos v lastna stanovanja vselili. Na podlagi tako izoblikovanega stališča so bili za dodelitev dolgoročnega kredita za gradnjo lastnih stanovanj sprejeti naslednji kriteriji:

— dolgoročni kredit za individualno gradnjo stanovanj bodo v železarni iz sredstev, ki so za te namene na razpolago, lahko dobili vsi tisti zaposleni, ki imajo svoja stanovanja dograjena že do III. faze in grade v gradbenem okolišju, ki ni oddaljen od železarne več kot 5 km;

— da prevzamejo obveznost, da bodo letos dogradili svoja stanovanja in jih usposobili za vselitev;

— do dolgoročnega kredita pod temi pogoji so upravičeni vsi tisti, ki stanovanja grade v okviru stanovanjske zadruge;

— finančna sredstva, ki so na razpolago za gradnjo stanovanj, se razdele tako, da se 30 milijonov S din nameni za posojilo članom obeh stanovanjskih zadrug na Ravnah, preostalih 30 milijonov S din pa ostalim članom delovne skupnosti, ki niso vključeni v stanovanjske zadruge;

— prijave za odobritev dolgoročnega kredita zbira komunalni oddelek. Rok za vlogo prijav je 10 dni po objavi razpisa. Ko bodo zbrane vse prijave, si bo posebna komisija, v katero so bili imenovani Alojz Gaberšek, Anton Gašper in Jože Homan, ogledala vsa gradbišča ter ugotovila upravičenost zahtevkov in predvidene višine za dograditev stanovanj potrebnih finančnih sredstev;

— dokler ne bo znana višina sredstev, ki so potrebna za zaposlene, ki ne grade svojih stanovanj v okviru stanovanjskih zadrug se vsaki od stanovanjskih zadrug na Ravnah odobri akontacija v znesku 10 milijonov S din, ki jo razdele zadruge med svoje člane same, pri čemer pa morajo delno upoštevati sprejete kriterije, delno pa potrebe članov zadruge.

S spremembo višine dodatka za letni dopust se bodo delno spremenili tudi pogoji letovanja v našem počitniškem domu v Portorožu. Da bi priprave bile pravočasno opravljene, je bila zadolžena komisija za rekreacijo in oddih, da izdela predloge in pogoje letovanja. Upravni odbor je ob upoštevanju predlogov, ki jih je pripravila komisija, stroškov poslovanja, ki so bili ugotovljeni v počitniškem domu lanske leto, in gibanja cen za letovanje v letošnji sezoni v našem počitniškem domu sprejel naslednje osnovne kriterije in pogoje:

— Cena dnevnega penziona za člane naše delovne skupnosti in njihove družinske člane, ki niso zaposleni, se določi v višini 2.000 S din. Od cene dnevnega penziona se plača za otroke v starosti od 2 do 7 let 50 odst., za otroke do 7 do 14 let starosti 75 odst., medtem ko se za otroke, stare nad 14 let, plača polna cena dnevnega penziona.

— Za ostale goste, ki bodo letovali v našem počitniškem domu, in za družinske člane naših delavcev, ki so zaposleni v drugih podjetjih, se določi cena dnevnega penziona v višini 3.000 S din.

— Za inozemske goste, če bodo uporabili za letovanje naš počitniški dom, se določi cena dnevnega penziona najmanj 4.000 S din na dan.

— S sezono je letos v počitniškem domu pričeti 15. maja.

— Z namenom, da bi počitniški dom s cenami, ki so določene za dnevni penzion, lahko kril vse nastale stroške poslovanja, se odobri:

— da lahko upravnik počitniškega doma na nabavno ceno brezalkoholnih pijač priračuna 10 %, na alkoholne pijače pa 25 odst.;

— da bo železarna za člane delovne skupnosti in njihove družinske člane, ki niso zaposleni in bodo 10 dni letovali v počitniškem domu, za vsak dan letovanja prispevala za kritje presežkov stroškov še do 300 S din;

— upravniku počitniškega doma se odobri, da ima lahko odprt bife za točenje alkoholnih in brezalkoholnih pijač ter pripravo jedi tudi izven sezone. Za ureditev medsebojnih odnosov, vodenje evidence in obračuna je treba z njim skleniti dogovor o zakupnini, v katerem je določiti naše pogoje in stroške, ki jih mora za uporabo prostorov, porabo električne energije, vo-

Vzhodni del železarne je še najbolj romantičen

darine in osebne dohodke kriti iz poslovanja bifeja. Dogovor o zakupnini je z upoštevanjem naštetih pogojev skleniti najpozneje do konca letošnje sezone.

— Iz sredstev, ki nam jih je vrnil komunalni zavod za socialno zavarovanje za preventivno zdravstveno zaščito zaposlenih, se za počitniški dom odobri nabava navadnega 4-sedežnega lesenega čolna na vesla in dopolnitev inventarja za počitniški dom do zneska 1.500.000 S din. Seznam inventarja, ki se bo nabavil, mora predhodno pregledati komisija za rekreacijo in oddih.

— Predloga komisije za rekreacijo in oddih, da bi naša železarna prispevala del regresa tudi za tiste člane naše delovne skupnosti, ki bodo letovali v počitniškem naselju ZB v Valovinah pri Puli, upravni odbor ni mogel osvojiti, ker sredstev, namenjenih za regrese, ne moremo prispevati iz rednih stroškov poslovanja, ampak bremene naš sklad osebnih dohodkov.

Službena potovanja v inozemstvo

Na predlog uprave podjetja se je inženirju Franju Geču odobrilo 9-dnevno službeno potovanje v Vzhodno Nemčijo, Češkoslovaško in Avstrijo.

Na predlog uprave podjetja je bilo Jožetu Matitzu odobreno 7-dnevno službeno potovanje na Švedsko.

Na predlog oddelka za zunanjo trgovino je bilo šoferju osebnega avtomobila Ivanu Podržavniku odobrenih 5 avstrijskih dnevnic, ki jih mora na podlagi izdanih potnih nalogov in izvršenih službenih potovanj obračunati naknadno.

Na predlog uprave podjetja je bilo Janezu Žnidarju odobreno 16-dnevno študijsko potovanje na Češkoslovaško in v Vzhodno Nemčijo, kjer si bo z našimi predstavniki črne in barvne metalurgije ogledal način poslovanja, planiranja in zasledovanja stroškov sorodnih podjetij v obeh navedenih državah.

Na predlog uprave podjetja se je v okviru pogodbe o medsebojnem tehničnem sodelovanju z jeklarsko industrijo Vzhodne Nemčije odobrilo 10-dnevno strokovno potovanje v Vzhodno Nemčijo inž. Franju Mahorčiču, inž. Milanu Dobovišku in inženirju Jožetu Borštnerju.

Na predlog tehničnega sektorja se je Antonu Radušniku odobrilo službeno potovanje v Avstrijo z nalogom, da v valjarni v Borovljah sodeluje pri prevajanju materiala za potrebe naše železarne. Potovanje bo opravljeno v dveh presledkih po en dan ali skupno dva dni.

Kadrovska vprašanja in delitev osebnih dohodkov

Na predlog komisije za kadre in izobraževanje je bilo odobreno, da se dvomesečnega tečaja, ki ga za kadre iz gospodarstva organizira Visoka šola za politične vede v Ljubljani, udeležijo Justin Medved, Milojko Milinković in Oto Grebenc. Za čas trajanja vsem trem pripadajo osebni dohodki, ki jih bodo dosegli zadnje tri mesece pred odhodom na tečaj. Razen osebnih dohodkov so upravičeni še na enkratne prevozne stroške v Ljubljano in nazaj in na dnevnice, obračunane po določilih čl. 52 pravilnika o delitvi osebnih dohodkov.

Sprejeta je bila zahteva knjigovodskega servisa Piran, ki za naš počitniški dom v Portorožu vodi knjigovodstvo, da se jim od 1. 1. 1966 dalje poveča znesek za opravljene usluge na 40.000 S din mesečno.

Predlog vodstva energetskega oddelka, da bi se zaposlenim v kisikarni odobrila strokovna ekskurzija na Jesenice z namenom, da bi si ogledali tamkajšnjo kisikarno, je bil odklonjen. Taka odločitev je bila sprejeta, ker je kisikarna na Jesenicah popolnoma podobna naši kisikarni in naši delavci ne bi imeli možnosti, da bi se lahko seznanili z drugim sistemom in postopkom za proizvodnjo kisika.

Na predlog vodstva OTKR je bilo odobreno, da naša železarna pristopi k italijanskemu združenju za kontrolo in kvaliteto ter vplača letno članarino v znesku 4.500 lir. S pristopom v članstvo si bomo pridobili pravico, da bomo za nas potrebno strokovno literaturo s tega področja nabavljali po ceni, ki je določena za člane združenja in je nižja od prodajne cene, ki velja za ostale naročnike.

Predlog vodstva OTKR, da bi se Albinu Kakerju, ki bo poleg svojih delovnih zadolžitev za čas odsotnosti prevzemnega referenta moral prevzeti največ tega dodatnega dela, priznalo mesečno po 30 nadur, je bil odklonjen. Tako odločitev je upravni odbor sprejel iz razloga, ker umski delavci, predvsem tisti, ki so vključeni v premijski pravilnik, po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov niso upravičeni do plačila nadurnega dela in ker bi vsaka izjemna odobritev imela za posledico dodatne predloge, ki jih kasneje, če bi se odstopilo od načel pravilnika o delitvi osebnih dohodkov, verjetno v celoti ne bi bilo mogoče odkloniti. Zaradi tega se nalaga vodstvu OTKR, da skupno s tehničnim sektorjem napravi potrebno prerazporeditev zaposlenih in tako najde možnost, da bodo posli prevzemnega referenta kljub temu normalno potekali.

Pritožba, ki jo je zoper odločbo disciplinske komisije naslovila na upravni odbor Ana Finžgar, je bila odklonjena.

Upravni odbor sicer ugotavlja, da postopek prizadetih delavcev ni bil pravilen, da pa je tudi sama dala delni povod, da je do opisanega dejanja in kršitve delovne dolžnosti prišlo, zato je bilo odloženo:

— zavrne se pritožba Ane Finžgar zoper disciplinski ukrep, ki ga je izrekla disciplinska komisija in potrdi sklep komisije;

— ker je postopek Franca Vezovnika in Draga Beloševiča smatrati za težji disciplinski prekršek in ker sta več sokriva, da je bila kršena delovna disciplina, se nalaga disciplinski komisiji, da njun primer ponovno obravnava in obema zviša disciplinsko kazen, ki bo ustrezala višini kršitve delovne dolžnosti;

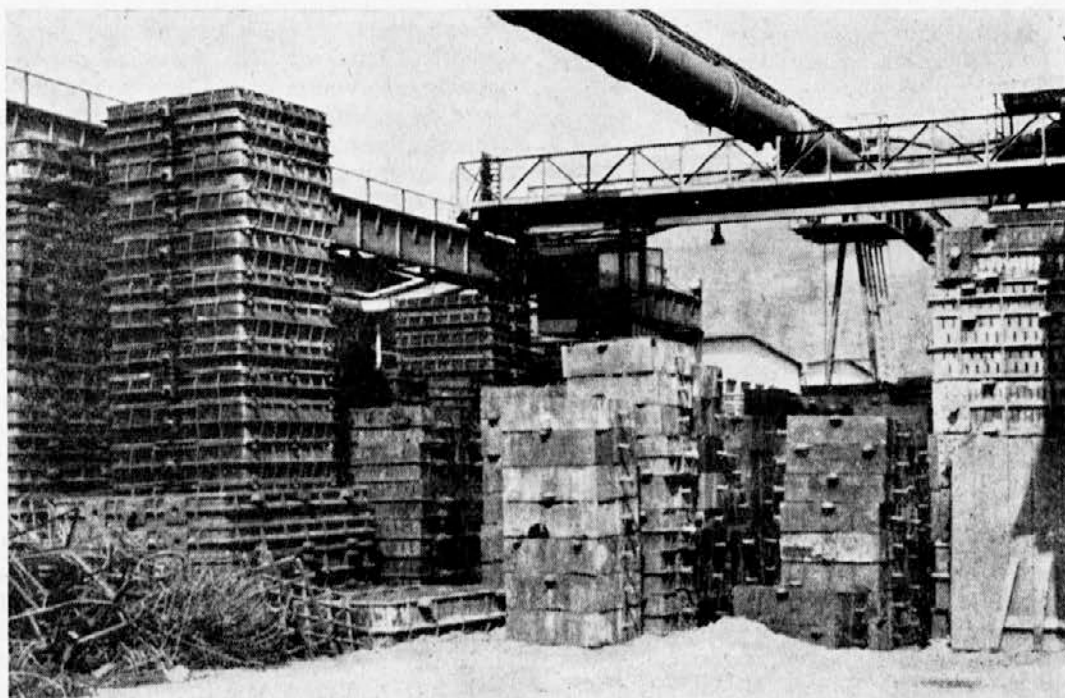
— opozoriti je vodstvo gradbenega remonta, da poskrbi za večji red in disciplino v garderobah, da do podobnih prekrškov ne bi več prišlo.

Pritožbi Franca Ropiča zoper sklep komisije, da mu proti njegovi volji preneha delo v naši železarni, se ugotovi, ker je ugotovljeno, da v postopku niso bili v celoti upoštevani pogoji in predpisi 101. člena zakona o delovnih razmerjih.

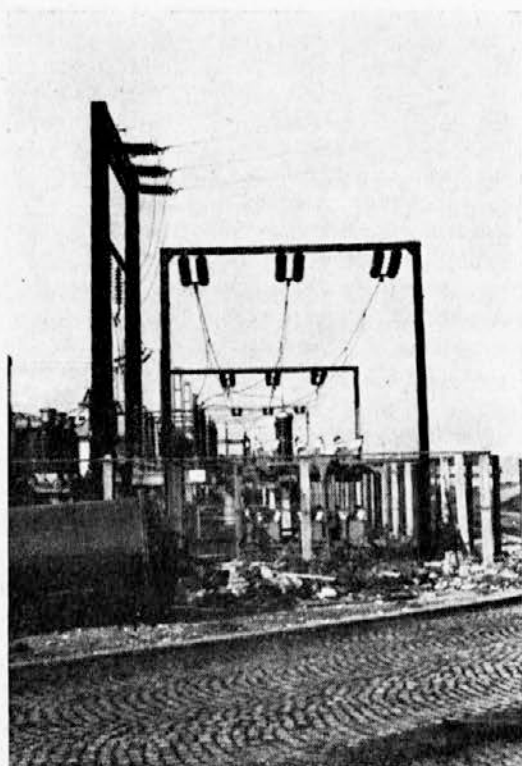
Od ŠD Fužinar je zahtevati podatke, za katere namene so porabili znesek 2 milijona S din, ki jim je bil lansko leto namensko dodeljen za postavitev weekend hiše ob Ivarčkem jezeru.

Ker je posle kratkoročnega in dolgoročnega kreditiranja za zaposlene v delovnih organizacijah prevzela kreditna banka Celje, podružnica Slovenj Gradec in z namenom, da se poslovanje v zvezi z najemanjem kreditov čim bolj približa našim delavcem, je od krajevne skupnosti Ravne na Koroškem zahtevati, da podružnici kreditne banke Slovenj Gradec po ukinitvi finančnega servisa dodeli njegove sedanje prostore in tako ustvari pogoje, da se del kreditne službe prenese na Ravne.

Prošnji gasilskega društva naše železarne, da bi za njihove člane, ki bodo obiskovali gasilski častniški tečaj, na stroške podjetja nabavili 9 komadov kompletnih skript, je bilo ugodeno.

»Skladišče« na prostem

Električna geometrija

Ker sta pri prvotni odobritvi dodatka za izredna dela bila pomotoma izpuščena Jakob Logar, zaposlen v valjarni, in Stan-ko Bahun, zaposlen v topilnici, je bilo odobreno, da se obema v smislu določil čl. 25 pravilnika o delitvi osebnih dohodkov z veljavnostjo od 1. 1. 1966 dalje pri-zna 10% dodatek za izredna dela.

Na predlog komisije za kadre in izobra-ževanje je bilo določeno, da je od staršev Franca Vomerja, ki je obiskoval kovinar-sko šolo, in Milana Uranca, učenca dvelet-ne šole za priučevanje, ker sta zaradi sla-bih učnih uspehov prekinila nadaljnje šol-anje, zahtevati, da povrnejo štipendijo, ki je bila obema za čas šolanja izplačana.

Ostale prošnje in vloge

Umetniško sliko, ki je bila nabavljena pri akademskem slikarju Antonu Kosu za potrebe Investicijske banke v Ljubljani, je plačati iz reklamnih stroškov železarne.

Na prošnjo krajevnega združenja ZB NOV Ravne na Koroškem je bilo odobre-no, da se za potrebe zavarovanja spome-nikov padlim v NOV pri Sv. Neži, na Na-vrškem vrhu in na Brinjevi gori na stroške železarne izdelajo potrebne železne ograje.

Na obvestilo oddelka za novogradnje, da bi zamenjava okenskih ogrodij na za-padni strani gasilskega doma znašala pred-vidoma 2.500.000 S din, je obvestiti gasil-sko društvo in hišni svet doma, da smo sicer pripravljeni kriti del stroškov, da pa mora del sredstev prispevati tudi odbor doma, zato naj sporočijo, koliko sredstev bi za te namene lahko prispevali, nakar se bo o njihovi zahtevi ponovno razpravljalo.

Na prošnjo stanovanjske zadrage Preži-hovo Ravne na Koroškem je bilo odobre-no, da lahko člani stanovanjske zadrage nabavljajo apno v prahu v železarni brez posredovanja kmetijske zadrage Prevalje po ceni, ki velja za zadrugo.

Prošnja Ota Šnabla, da bi mu v žele-zarni omogočili nakup 200 kg betonskega železa, ki bi ga potreboval za dograditev

lastne stanovanjske hiše, je bila odklonje-na, ker gradi hišo izven gradbenega oko-liša, v katerem so zaposleni do nabave gradbenega materiala upravičeni preko naše železarne.

Predlog TO sindikata, da bi v železarni prevzeli obveznost, da bomo v obrokih od-tegovali zneske našim delavcem, za katere bi se pri podjetju »Modna oblačila« v Ljubljani zadolžili z nabavo konfekcijskih izdelkov, je bil odklonjen. Po predpisih lahko podjetje odteguje zaposlenim na ra-čun kratkoročnih ali dolgoročnih kreditov največ $\frac{1}{3}$ njihovih osebnih dohodkov in obrokov. Če presegajo ta znesek, jih ni mogoče odtegniti. Če bi želeli v podjetju prevzeti to obveznost, bi morali najprej ugotoviti kreditno sposobnost vseh zapo-slenih in nabavo oblačil dovoliti samo za tiste delavce, ki bi bili kreditno sposobni. To pa bi pomenilo za posamezne službe dodatno obremenitev, zato predlog ni spre-jemljiv.

Na prošnjo časopisnega podjetja »Večer« je upravni odbor odobril, da naša železar-na prevzame botrovanje za enega izmed čolnov tradicionalnega potovanja z »ran-cami«. Za kritje stroškov organizacije po-tovanja in izdelavo čolnov se jim naka-žejo sredstva v znesku 600 N din.

Prošnja čebelarke družine Ravne na Koroškem, da bi jim železarna prispevala

del pomoči, ki bi jo potrebovali za nabavo zdravil in za prevoz čebel, je bila odklo-njena in sklenjeno, da jih je napotiti, da za finančna sredstva zaprosijo sklad za družbeno dejavnost pri krajevni skupnosti Ravne na Koroškem, kamor smo za take namene oddvojena sredstva nakazali.

Zahteva skupščine občine Slovenj Gra-dec, da bi naša železarna za potrebe grad-nje novih osnovnih šol in sofinanciranje strokovnega šolstva na področju njihove občine prispevala 3 % od bruto osebnih dohodkov za tiste naše delavce, ki stanujejo na njihovem področju, je bila odklo-njena. Po sklepu delavskega sveta pod-jetja za potrebe investicij v šolstvu že od-vajamo 2 % od bruto osebnih dohodkov v sklad za šolstvo pri občinski skupščini Ravne na Koroškem, zato dodatnih obvez-nosti iz tega naslova ne moremo spreje-mati. Če pri svoji zahtevi vztrajajo, naj se obrnejo na sklad za šolstvo občine Rav-ne na Koroškem ter se z njimi dogovorijo, da jim, če obstaja možnost, ta odstopi ustrezni del sredstev, ki jih odvaja naša železarna.

Poleg navedenih prošenj in vlog je upravni odbor na prošnje posameznih dru-štev in organizacij odobril še izredne pla-čane dopuste našim delavcem za sodelova-nje na raznih tekmovanjih in nastopih.

-et

Z zasedanja delavskega sveta

(Nadaljevanje s 1. strani)

višini za doseg realizacije izračunanih poslovnih stroškov. Da pa plan še ne za-jema vseh možnosti, ki nam jih nudijo na-še zmogljivosti, imamo zato v večjo štednjo in gospodarsko uporabo predvsem osnov-nih surovin, pomožnega in potrošnega ma-teriala ter energije možnost, da v še več-ji meri vplivamo na znižanje poslovnih stroškov in povečanje dohodka.

Plan potrošnje osnovnih surovin vsebu-je normative porabe surovin in potrošne-ga materiala za planirani obseg proizvod-nje. Normativi so izračunani na podlagi dosežkov, ki smo jih dosegli zadnjih pet mesecev lanskega leta, in so za nekatere obrate še vedno nižji, kot so jih obrati sprejeli s svojim akcijskim programom. Osnova za plan interne realizacije je bil plan proizvodnje in eksterne realizacije, ki ga je delavski svet že sprejel meseca decembra lani. Postavljen je le za proiz-vodne obrate. Za izračun so vzete količine, ki jih posamezni obrati dostavljajo ostalim obratom v nadaljnjo predelavo brez upo-števanja gredic za valjarno, ki jih prede-lajo v lastnem obratu. Interna realizacija tako predstavlja samo razliko med skupno in blagovno proizvodnjo.

Pri pojasnilu predloga plana osebnih dohodkov za letošnje leto je bilo povedano, da je višina sredstev, namenjenih za ose-bne dohodke, odvisna od realizacije, ki jo dosežemo s prodajo naših izdelkov, reali-zacije pomožne dejavnosti in dohodka pod-jetja. Global neto osebnih dohodkov je iz-računan po stopnji 10,62 % od dosežene realizacije. Pri povprečnem številu 3.215 zaposlenih naj bi naši neto osebni dohodki znašali 789,50 N din. S povečano produk-

tivnostjo, realizacijo in večjim dohodkom pa imamo možnost, da povečamo global osebnih dohodkov in s tem tudi višino povprečnih osebnih dohodkov na zaposle-nega. Plan osebnih dohodkov je izdelan skladno s pravilnikom o delitvi dohodka. Od našega dela in prizadevanja pa bo od-visno, za koliko bomo povečali realizacijo in dohodek in s tem tudi naše osebne do-hodke. Vsi predlogi so bili pred obravnavo na delavskem svetu posredovani v razpra-vo delovni skupnosti. Na sestankih po obratih pa je bilo ugotovljeno, da sta fi-nančni plan in plan osebnih dohodkov usklajena s predhodno sprejetimi elemen-ti gospodarskega plana za letošnje leto, da je finančni plan dosegljiv in obstaja mož-nost za prekoračitev zlasti dohodka pod-jetja. Pripombe so se nanašale največ na planirano število zaposlenih. Povečanje števila zaposlenih so zahtevali v mehanski obdelovalnici, vmetarni, termični obdelo-valnici, energetskega oddelku, vsi remonti ter promet in OTKR. Če bi želeli upošte-vati vse njihove zahteve, ne da bi istočas-no povečali realizacijo in dohodek, bi to pomenilo znižanje produktivnosti za pri-bližno 2 %. Zato je bilo razumljivo, da pri-pombe in zahteve v celoti ni bilo možno upoštevati brez istočasnega povečanja re-alizacije in dohodka, ker bi v nasprotnem primeru znižali predvidene povprečne osebne dohodke na zaposlenega.

Na predlog pravilnika o dodatku za let-ni dopust, ki je bil izdelan na podlagi mer-il in kriterijev, ki so bili izoblikovani na skupnem sestanku predstavnikov organov upravljanja in ostalih družbeno političnih organizacij, člani delavskega sveta niso imeli bistvenih pripomb. Nekateri disku-

tanti so bili sicer mnenja, da je iz pravilnika črtati določbo, da izgubi delavec, če brez predhodnega opravičila v koledarskem letu enkrat izostane z dela, 50 %, za dva in več neopravičenih izostankov pa ves gibljivi del dodatka za letni dopust. Delavski svet njihove utemeljitve, da je to smatrati za kazen, ni osvojil. Delavski svet je upošteval, da za gibljivi del dodatka za dopust vsi zaposleni odvajamo 2,31 odst. mesečno od ostanka osebnega dohodka in da gre v tem primeru za naš skupni dogovor o delitvi osebnih dohodkov in da zato določila ne gre smatrati in tolmačiti za kazenski ukrep, ampak za dogovorjeni način delitve osebnih dohodkov.

Ob upoštevanju, da meseca aprila letos poteče mandat polovici članov delavskega sveta podjetja in delavskih svetov delovnih enot, je delavski svet na tem zasedanju sprejel še sklep o razpisu v samoupravne organe.

Osnovna tema razprave na zasedanju, ki je bilo v drugi polovici prejšnjega meseca, je bil predlog pravilnika o medsebojnih delovnih razmerjih. Komisija, ki je pripravila predlog pravilnika, je v poročilu navedla, da je bil predlog izdelan že lansko leto, toda ker je po uveljavitvi gospodarske reforme bilo precej govora, da je temeljni zakon o delovnih razmerjih za sedanje razmere precej nepopoln in da je zato pričakovati dopolnitve, komisija z delom ni nadaljevala. Ker pa se je kasneje le izoblikovalo mnenje, da vsaj zaenkrat dopolnitev zakona o delovnih razmerjih ni pričakovati, se je pristopilo h končni izdelavi predloga v obliki, kot je posredovana delavskemu svetu v razpravo in odobritev.

Pri izdelavi predloga pravilnika o medsebojnih delovnih razmerjih je komisija izhajala s stališča, da je upoštevati osnovne določbe temeljnega zakona in v okviru tega našo notranjo zakonodajo in predpise urediti v skladu z zahtevami in potrebami naše železarne. Osnovna novost temeljnega zakona o delovnih razmerjih je v tem, da omejuje državno intervencijo na področju delovnih razmerij in da o pravicah zaposlenih lahko odločajo samo kolektivni organi. Na ta način naj bi bila tudi na tem področju zagotovljena večja demokratičnost in bolj objektivno uveljavljanje pravic zaposlenih. Izhajajoč iz takih stališč je zato proti prejšnjim predpisom delno spremenjen v novem predlogu postopek za sprejemanje delavcev na delo, razpis delovnih mest, poskusno delo, trajanje delovnega razmerja, razporeditev in premestitev delavcev, tedenski počitek, postopek pri ugotavljanju kršitev delovnih dolžnosti, materialna odgovornost delavca, prenehanje dela, samovoljno prenehanje dela in posebne določbe. V ostalih določbah pravilnika ni posebnih novitet in sprememb ter so bila v glavnem uveljavljena določila, ki smo jih imeli predpisana že z do sedaj veljavnim pravilnikom o delovnih razmerjih.

Razprava na delavskem svetu se je v glavnem omejila na določbe, ki obravnavajo premostitve, letne dopuste ter disciplinsko in materialno odgovornost delavcev, nakar je bil pravilnik o medsebojnih delovnih razmerjih z manjšimi dopolnitvami in popravki sprejet. V nadaljevanju razprave je delavski svet na tem zaseda-

nju razpravljaj še o predlogu dopolnitve organizacijske sheme, o pravilniku o delitvi osebnih dohodkov in spremembah, ki naj bi se izvršile na osnovnih sredstvih.

No podlagi materiala, ki je bil na obeh zasedanjih predložen v razpravo in potrditve, je bilo sprejetih več sklepov.

— Sprejme in potrdi se finančni plan za leto 1966, katerega sestavni del so plan interne realizacije, finančni plan, plan potrošnje osnovnih surovin in energije ter plan osebnih dohodkov in število zaposlenih za podjetje kot celoto in obrate.

— Plan števila zaposlenih po posameznih obratih in za podjetje kot celoto se na planirano eksterno realizacijo ob upoštevanju realizacije internih uslug ter dohodka ne spremeni in ostane 3.215.

— Poleg planiranega števila zaposlenih se za boljše doseganje realizacije na račun nadplanskega dohodka število zaposlenih proti s planom določenih 3.215 sme povečati še za dodatnih 60 zaposlenih. Za to število zaposlenih je potrebno dodatnih 584.694 N din osebnih dohodkov, za kar se mora dohodek podjetja povečati za 1.169.928 N din nad predvidenim planom.

— Da bi se zagotovilo pokrivanje osebnih dohodkov dodatno zaposlenih, je treba povečati obseg internih uslug za nemoteno obratovanje in izpopolnjevanje proizvodnih naprav, s katerimi je posredno ali neposredno možno povečati dohodek posameznih obratov.

— Potrdi se plan posebnih poslovnih stroškov za leto 1966 v višini 549.000 N din.

— Z večino glasov je bil sprejet pravilnik o dodatku za letni dopust. Pravilnik prične veljati z dnem, ko ga je sprejel delavski svet podjetja, uporablja pa se od 1. januarja 1966 dalje.

— Opravi se razpis volitev za tiste člane DSP in DS DE, ki jim letos poteče mandatna doba.

— Volitve se opravijo v sredo, 20. aprila 1966, in trajajo od 4. ure zjutraj do 16. ure popoldne. Volitve se opravijo po delovnih enotah, kandidatne liste pa naj bodo pripravljene po obratih.

— Ker bo delavski svet podjetja tudi letos štel 59 članov, se na volitvah izvoli skupno 28 novih članov delavskega sveta podjetja.

— Skupno z volitvami za člane delavskega sveta podjetja se opravijo volitve tudi za tisti del članov delavskih svetov delovnih enot, ki jim letos poteče mandat.

— Za pripravo in izvedbo volitev se imenujeta komisija za sestavo volilnih imenikov in volilna komisija.

— V komisijo za sestavo volilnih imenikov se imenujejo:

- Rajko Jelenko,
- Jože Bukovec,
- Frančiška Korošec,

— v volilno komisijo pa:

- Alojz Breznikar,
- Ivan Kugovnik,
- Jože Delalut.

— Sprejme in potrdi se pravilnik o medsebojnih delovnih razmerjih z dopolnitvami, ki so navedene v zapisniku.

— Pravilnik prične veljati z dnem, ko ga je sprejel delavski svet podjetja. S tem dnem preneha veljati dosedanja pravilnik o delovnih razmerjih in vse dopolnitve ter

spremembe, ki so bile sprejete do sprejetja novega pravilnika.

— Odobri se dopolnitev organizacijske sheme in se dovoli, da se v pripravi dela mehanskih obratov doda novo delovno mesto »tehnolog-inženir«, 2 zaposlena, in da se v topilnici na delovnem mestu »obratni inženir« poveča število zaposlenih od 3 na 4.

— Odobrijo se predlagane dopolnitve pravilnika delovnih mest delavcev s stalno oceno in premijskega pravilnika, navedene v zapisniku.

— Sprejme se predlog komisije za osnovna sredstva in odobrijo se vse predlagane spremembe, ki se bodo izvršile na osnovnih sredstvih železarne.

— Na predlog komercialnega sektorja so bile v smislu predpisov o deviznem poslovanju odobrene bonifikacije:

a) zahodnonemški tvrdki Hermann Schmidt v znesku 3.516,40 DM ali preračunano v dinarsko vrednost 10.988,75 N din,

b) zahodnonemški tvrdki Ernest Komrowski v znesku 8.451,40 DM ali preračunano v dinarsko vrednost 26.410,63 N din,

c) švicarski tvrdki Stamag A. G. Thun v znesku 390,04 Sfrs ali preračunano na dinarsko vrednost 1.114,99 N din,

d) poljski tvrdki KFWM — Krašnik v znesku 617,11 \$ ali preračunano v dinarsko vrednost 7.713,88 N din,

e) poljski tvrdki Huta Warszawa v znesku 902,93 \$ ali preračunano v dinarsko vrednost 11.286,63 N din,

f) poljski tvrdki Stalexport Katowice v znesku 429,72 \$ in 281,82 \$ ali 5.371,50 N din in 3.522,75 N din.

—et

Na sestanku

— Tovariši! Ugotovljeno je, da osebni dohodki naraščajo hitreje kot proizvodnost. To pomeni, da ponekod ljudje lahko povečujejo zaslužke, ne da bi za to več delali.

— Glas iz občinstva: »Kje pa je to? Gremo tja!«

»Ti boš pa referent za deficit!«
 »To pa že ne!«
 »Saj se ti ne bo nič zgodilo...«

Inž. Ivan Zupan — novi sekretar TK ZKS

21. marca 1966 je bil na seji tovarniškega komiteja Zveze komunistov železarne Ravne izvoljen za novega sekretarja inž. Ivan Zupan, vodja sklopa mehansko obdelovalnih obratov. V zvezi s tem mu je član občinskega komiteja ZKS in direktor železarne Gregor Klančnik poslal pismo, ki ga objavljamo v celoti.

Dragi Ivan!

Prvi dan pomladi, 21. marca, kot da je to znak v nov življenjski pohod, se je zbral tovarniški komitej Zveze komunistov, te

dilne dolžnosti med komunisti, oba sva 20 let prispevala svoj delež pri rasti koroških fužin in z razumevanjem v tem času delila graje in pohvale, oba sva skoraj istočasno bila deležna novega zaupanja in priznanja z izvolitvijo za sekretarja ZK in direktorja podjetja. Podobna je torej življenjska pot in zadosti sestavin, ki nama bodo omogočile, četudi ločeno, pa vendar enako ali vsaj podobno oceno problemov in skladno oblikovanje stališč.

Ne smejo nas zavajati baloni »političnih problemov«, v katerih se običajno skrivajo posamezniki; analizna dognanja, ki izluščijo interese skupnosti, morajo biti metoda dela in vodilo poslovnega napredka naše delovne organizacije. Hitra dinamika rasti proizvodnje ob skrajševanju delovnega časa in stalnem napredovanju ekonomike poslovanja so zahtevne naloge srednjeročnega načrta. Prisotnost komunistov in vseh delavcev, ki si s skrbjo za enotnost delovne skupnosti prizadevajo za napredek, nam je v tem obdobju posebno potrebna. Modernizacija proizvodnih naprav in tehnološkega postopka naj zato ostane smer naše poslovne politike, napredka tovarne in kraja. Prepričan sem, da bomo pri tem uspeli.

Srečno!

Gregor

Nagrajevanje po ceniku del tudi že v obračunskih službah

Veliko je pogovorov in diskusij po televiziji in v dnevnem tisku o nagrajevanju po učinku. Vsi iščejo merila in načine za

uspešno nagrajevanje po delu, da bi s tem povečali produktivnost dela in da bi bila proizvodna sredstva čim bolj izkoriščena, saj je to ena izmed najbolj bistvenih nalog gospodarske reforme. Če pogledamo, kako daleč smo pri nas s tem, moramo reči, da smo že za korak naprej pred drugimi. Imamo že zadovoljive rezultate na tem področju v sami proizvodnji, kar pa še ni vse. Velik uspeh je tudi uvedba nagrajevanja po ceniku del v obračunskih službah, kot so obratni obračuni, obračun osebnih dohodkov, oddelek za socialno zavarovanje, knjigovodstvo in faktorni oddelek. Vsekakor je to velik uspeh našega oddelka za študij dela. Ni bilo lahko najti zadovoljivega merila za merjenje učinka pri delu, ker so dela tako različna. Težko je bilo zlasti pri tem, ker so posamezniki gledali na uvedbo nagrajevanja po ceniku v teh službah kot na avtomatično povišanje osebnih dohodkov, s tem v zvezi pa je zagorela zavist. Kot ob vsaki uvedbi sprememb naletimo na najrazličnejše odpore posameznikov, se je zgodilo tudi pri tem. Toda poizkušnja je pokazala, da so bila merila za nagrajevanje res preštetirana, zato tudi uspeh ni izostal. Res je, da so obračunani osebni dohodki po cenikih del v novembru in decembru bili dokaj različni, kar pa je razumljivo, ker v nekaterih službah v zadnjih mesecih v letu precej drugače delajo (z večjim tempom), kot pa v začetnih mesecih, kar seveda zahteva poseben značaj dela. V povprečju pa se gibanje dohodkov po ceniku del izenači. Načelu »vsakomur po njegovem delu« pa je v večji meri zadosteno tudi v teh službah.

Torej je namen dosežen in led prebit na tem področju, za kar pa gre največje priznanje oddelku za študij dela, ki je z vsoto prizadevnosti uspel že pri prvem poizkusu. Pričakuje pa se, da se bodo enaki ceniki del uvedli še povsod tam, kjer se še niso, in bi bilo to prav tako mogoče, le z malo več truda in sodelovanja s posameznimi oddelkovodji.

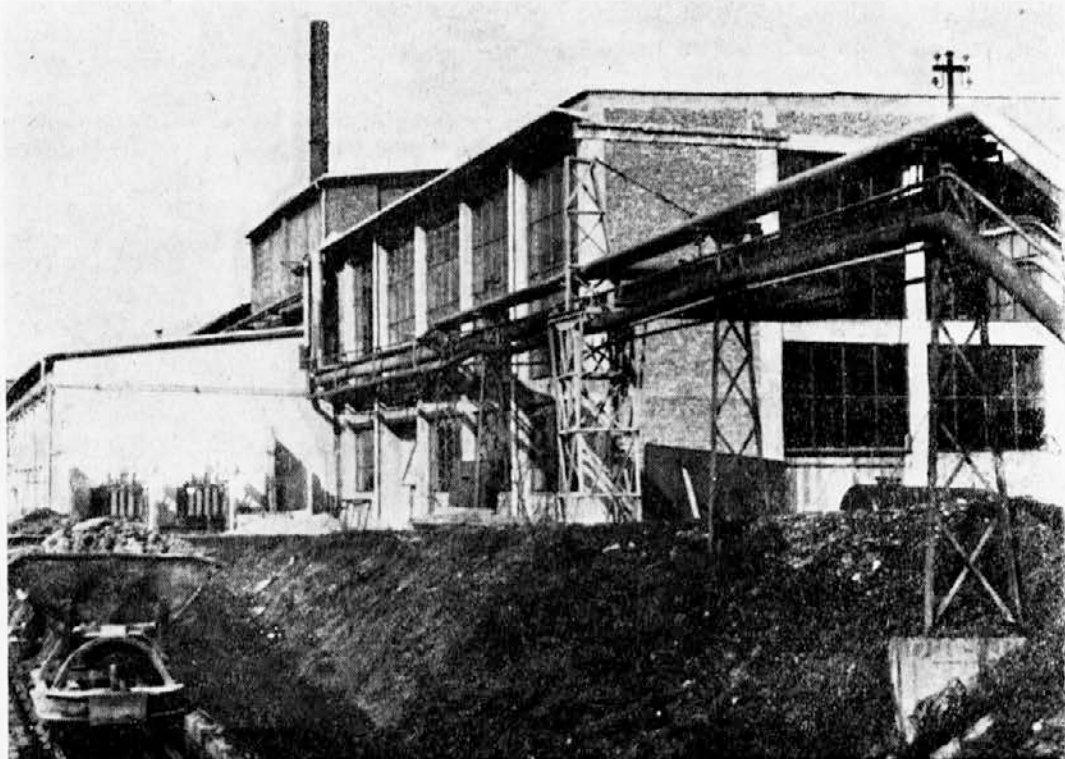
K. F.

sprejel v svojo sredo in te izvolil za svojega sekretarja. Prejmi od mene za to priznanje iskrene čestitke. Smatram, da je bila ta odločitev osrednje politične organizacije presodna ter za razvoj in krepitev našega podjetja koristna.

Stopili smo v zahtevno obdobje preosnovne gibalne in miselnosti našega gospodarstva. Ekonomska zakonitost dobiva svojo veljavo in racionalnost postaja edino sredstvo napredka. Nihče drug kot sami bomo morali doseči konkurenčno raven, ki nam bo v zaostrenih pogojih ob zadržani akumulativnosti omogočila uspešno prodajo doma in na tujem. Vloga Zveze komunistov bo v tem organiziranem prizadevanju izredno pomembna.

Zadosti je razlogov, ki nama omogočajo skladnost miselnosti pri vodenju zahtevne poslovne in politične problematike. Oba sva iz istega kraja, oba izvirava iz mnogostevilne bajtarske družine, oba sva že v otroških letih bila primorana prijeti za delo, oba sva med jeseniškimi železarji sprejela prve nazore, oba med vojno, ko sta narodnostni ponos in socialistična zavest bila edino gonilo, našla pot v narodnoosvobodilni borbi, oba že takrat opravljala vo-

Tu se dela energija

Uspehi in problemi nove valjarne

Razgovor z obratovodjem inž. Vizjakom

Valjarna je zrasla v mogočen in modern obrat naše železarne, vendar izgradnja še ni končana. Zanima nas, kakšne bodo kapacitete do končne izgradnje in kaj še vse manjka, da bo valjarna kompletna?

Znano dejstvo je, da je valjarna še vedno v izgradnji. Trenutno ima v obratovanju proge ϕ 570/550 mm. Prvo ogrodje te proge proizvaja gredice za progo ϕ 550 in ostale proge našega obrata, medtem ko proga ϕ 550 mm proizvaja končne profile za prodajo. Pri določevanju kapacitete valjarne je specifični primer, ki obstaja v tem, da kapaciteto posameznih prog določa strokovna komisija UJŽ, kar je bil tudi primer za našo progo. Kapaciteta valjarne je določena na osnovi reprezentanta in se izkoriščanje kapacitet določa na osnovi obračunskih ton, kar pa na žalost v naši valjarni še do danes ni uvedeno. Vzrok za to ni v obratu, marveč obstajajo mišljenja, da je takšen sistem obračunavanja izkoriščanja kapacitet neprimeren in nesodoben. Osebnostno mislim, da prikazovanje izkoriščanja kapacitet na osnovi obračunavanja v obračunskih tonah predstavlja realno sliko, ker je v faktorju za določanje obračunskih ton zajet vpliv asortimenta glede na dimenzijo in vrsto jekla, ki se proizvaja.

Komisija UJŽ je določila kapaciteto za progo ϕ 570/550 mm, in sicer za prvo ogrodje pri vložku ingotov teže ca. 375 kg in proizvodnjo gredic 110×110 mm ter hitrosti valjanja 3 m/sek z izplenom 83 %, da bi ta znašal 66.400 t/letno.

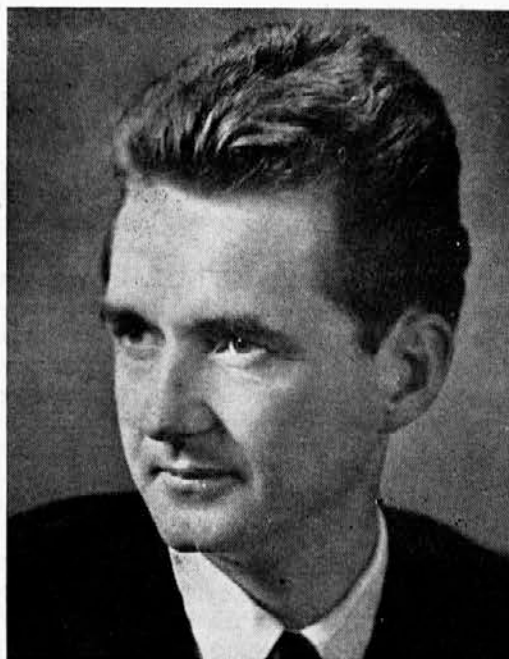
Pri tem določanju kapacitete je komisija upoštevala jakost in število obratov motorja za pogon proge in prestavno razmerje po podatkih dobavitelja proge, kar se je odražalo na izračun hitrosti valjanja, to je 3 m/sek. Znano dejstvo je, da zaradi omejenih pogojev do sedaj dosegamo maksimalno število obratov motorja ca. 900 obratov v minuti, pri katerih dosegamo hitrost valjanja 2,4 m/sek.

Kot je že uvodoma navedeno, je kapaciteta tega ogrodja določena za reprez. kv. 110 mm in navadno vrsto jekla ter znaša ca. 9,5 t/uro.

Za preostala ogrodja, to je od 2. do 5. ogrodja te proge, je kapaciteta ravno tako določena od komisije UJŽ, in sicer pri vložku kv. 110 mm, teže 320 kg, in sicer za valjanje reprezentanta premera 50 milimetrov. Kapaciteta 2. in 5. proge je omejena in določena z vložkom, to je bazira na proizvodnji 1. ogrodja. Kot je že rečeno, znaša kapaciteta 1. ogrodja 66.400 ton na leto (obračunskih), in če upoštevamo izplen iz gredice v gotov produkt ca. 90,0 odst., tako da bi znašala proizvodnja teh ogrodij ca. 7,8 obračunskih ton na uro, kar bi znašalo letno ca. 59.000 obračunskih ton.

Kot je iz teh podatkov razvidno, je skoraj zapeljivo glede na visoke kapacitete obstoječe proge. Zato sem prisiljen ponovno poudariti, da so navedene kapacitete mišljene in določene za navedene vrste jekla pri valjanju reprezentanta, to je na 1. ogrodju kv. 110 mm, na preostalih ogrodjih ϕ 50 mm. Ker se naša proizvodnja zelo menja in je usmerjena na proizvodnjo za-

htevnejših vrst jekla, moramo smatrati, da je kapaciteta pri našem asortimentu znatno nižja. Za doseganje bolj preglednih podatkov osebno smatram, da bi bilo potrebno voditi proizvodnjo v efektivnih tonah, kot je to sedaj primer tudi v obračunskih

Inž. Ferdo Vizjak, obratovodja valjarne

tonah, kar bi nam dalo stvarne pokazatelje in merila za presojanje delovnih uspehov.

Trenutno je v izgradnji fina proga z ustreznimi pomožnimi napravami, kot so to na primer navijalni bobni z ustreznimi transporterji in polno avtomatizirano križno podajalno napravo za nakladanje kolo-barjev. Ta proga bo imela 10 ogrodij, od katerih bo 1. ogrodje trio, preostala ogrodja so slepa trio-ogrodja. Po podatkih dobavitelja znaša kapaciteta te proge pri vložku kv. 75 mm in proizvodu ϕ 10 mm ca. 12 t/uro.

V končni fazi (kar je že trenutno v izdelavi pri dobavitelju) bo naša valjarna imela tudi bločno progo, ki bo obstajala iz enega reverzibilnega duo ogrodja z valji ϕ 750 $\times$ 1800 mm. Na tej progi bomo valjali gredice, katerih proizvodnja bo po podatkih dobavitelja 110.000 t/letno. Za ogrevanje vložka te proge bomo imeli globinske peči kapacitete ca. 30 t/uro.

Ravno tako je po investicijskem elaboratu predvideno, da bo valjarna imela skupno 3 kontinuirne žarilne peči (število ni točno definirano), od katerih je ena v poizkusnem obratovanju ter 2. el. komorni peči, ki so trenutno v izgradnji. Če upoštevamo obstoječe 4 komorne peči, kurjene z generatorskim plinom, bo v končni fazi rešen problem in zagotovljena termična obdelava naših proizvodov.

Sedanja ureditev in razporeditev adjustaže je trenutnega značaja. Po investicijskem elaboratu bo razporeditev obstoječih strojev popolnoma spremenjena, transport in strežba z vsemi kontrolnimi točkami bosta avtomatizirana, kar bo porok za ne-

moteno in zadovoljivo adjustažo naše proizvodnje.

Vse manjkajoče strojne in ogrevne naprave bodo omogočile dokončno proizvodnjo, ko bo valjarna zgrajena, in bodo zagotavljale proizvodnjo v predvidenih kapacitetah ca. 100.000 t valjanih produktov letno.

Poizkusno obratovanje srednje proge je bilo proti planiranemu precej prekoračeno. Zanima nas vaše mišljenje o vzrokih daljšega uvajanja?

Že uvodoma se mi pri tem vprašanju vsiljuje mišljenje, da je karakteristično za našo državo, da pogosto pri planiranju zlasti poizkusnega obratovanja postavljamo norme, ki so želja, ne pa realno in stvarno stanje, ki je resnično potrebno in ki predstavlja realni čas, ki ga dosegajo v tehnično bolj razvitih državah. Znano je, da pri uvajanju obrata, kot je to na primer naša valjarna, predstavlja minimalni čas 2 leti, katerega tudi predvidevajo v svojih planih v tehnično razvitejših državah in ga v resnici tudi izpolnjujejo.

Vzrokov, da poizkusno obratovanje ni doseglo možnega tempa, je več.

Glede na samo konstrukcijo ogrodij, strojnih naprav, mehanizacije itd. obstajajo med progami tipične razlike. Spoznavanje teh zahteva daljšo prakso in s tem tudi preučitev celotne posadke proge. Sodelavcem našega obrata je bilo dobro znano delo proge ϕ 420/380 in 280 mm, ki je popolnoma zastarela. Ti sodelavci so bili brez kakršne koli prakse in uvajanja s tečaji prestavljeni na delo v novi del obrata. Ta teoretična in praktična nepopolnost naših sodelavcev je bila pogosto vzrok daljših in nepotrebnih zastojev kakor tudi počasnejšega ritma valjanja na tej progi.

Znano je, da je obrat imel velike težave pri obratovanju ogrevnih peči ofag I in II zaradi slabe ognjevzdržnosti oziroma zaradi vezave usedlin, to je škaje in ostalih nečistoč vložka z ognjevzdržno maso. Ta pomanjkljivost je bila vzrok nenehnih zastojev, ki so sledili periodično po treh tednih, tako da smo imeli zaradi remontov peči izven obratovanja leta 1964 skupno 3.129 ur, leta 1965 1.399 ur. Navedena pomanjkljivost je bila dvakrat reklamirana dobavitelju ognjevzdržne mase in v obeh primerih utemeljena, tako da smo v preteklem mesecu izvršili zamenjave mase, ki vsaj v tem času kaže pozitivne rezultate.

Razen tega smo ravno med poizkusnim obratovanjem imeli pogoste primere izrabljenosti trapezastega navoja ohišja srednjega valja in nastavne matice, in sicer na 1. ogrodju. Ta pomanjkljivost je bila vzrok pogostih menjav ogrodja, in ker je proga z vsemi ogrodji na skupen pogon, je to bilo vzrok pogostih skupnih zastojev obeh prog. Navedena pomanjkljivost je bila večkrat reklamirana dobavitelju in je bila proti koncu leta 1965 tudi delno odstranjena.

Na splošno lahko trdimo, da smo ravno v času poizkusnega obratovanja imeli preveliko število zastojev. Če upoštevamo dejstvo, da glavnina teh zastojev odpade na zastoje mehanskega značaja in v začetku leta 1964 tudi na zastoje elementarnega značaja, je popolnoma razumljivo, da poizkusno obratovanje ni moglo doseči zaželenega ritma oziroma efekta.

Kot sem že uvodoma pri tem vprašanju navedel, obstaja znatni vpliv negativnega rezultata poizkusnega obratovanja zaradi krivde sodelavcev. Ta krivda obstaja delno v nepoznanju samih naprav in tehnologije valjanja, na drugi strani pa zaradi discipline naših sodelavcev. Obstajajo primeri, da zaradi nediscipliniranosti določeni sodelavci ne pridejo na delo, kar ima za posledico, da zmanjšana posadka opravlja skupno delo, kar se nujno mora odražati tako na kvaliteti kot na kvantiteti proizvodnje.

Končno bi želel dodati dejstvo, da poizkusno obratovanje srednje proge ni potekalo negativno.

Če pogledamo proizvodnjo 1. ogrodka proge ϕ 570/550 mm v januarju 1964, je znašala 1917,8 t. Pri proizvodnji 5,76 t/ef. uro smo v istem letu v novembru dosegli proizvodnjo 3222,6 t ali 8,78 t/ef. uro. V letu 1965 je v januarju bila dosežena proizvodnja 3026,3 ali 7,32 t/ef. uro, medtem ko znaša v decembru tega leta proizvodnja 5284,3 t ali 8,83 t/ef. uro.

Gledano s tega stališča je znašala proizvodnja 2.—5. ogrodka proge ϕ 570/550 milimetrov januarja 1964 703,3 t ali 6,12 ton/ef. uro, medtem ko je znašala proizvodnja v decembru istega leta 1835,3 t ali 6,20 t/ef. uro. Doseženi rezultati proizvodnje teh ogrodov v letu 1965 kažejo večji napredek, in sicer je znašala proizvodnja v januarju 1965 1744,9 t ali 6,96 t/ef. uro, medtem ko je znašala proizvodnja na teh ogrodih v decembru istega leta 3212,8 t ali 7,66 t/ef. uro.

Res je, da se proizvodnja in proizvodnost iz meseca v mesec menjata, kar pa zavisi od asortimenta valjanja, to je od dimenzij produktov in vrste jekla, ki jih valjamo.

Ali smatrate, da so obstoječe kapacitete popolnoma izkoriščene?

Kot tehniku se mi vsiljuje odgovor, da kapacitete valjarne niso in nikoli ne bodo v popolnosti izkoriščene, ker vedno

obstaja določen faktor v proizvodnji, ki zavira izkoriščanje kapacitet, na drugi strani obstajajo vedno izpopolnitve določenega dela, ki omogoča zvišanje kapacitete. Z drugimi besedami lahko rečemo, da je naš cilj — vedno izpopolnjevati našo proizvodnjo v takšni meri, da dokončne kapacitete nikoli ne bo mogoče doseči. Osebnostno menim, da bomo lahko govorili o uspehu, ko bomo na obstoječi progi dosegli letno proizvodnjo ca. 42.000 do 45.000 ton na leto, kar pa zavisi v znatni meri od asortimenta valjanja in od nas samih.

Adjustaža valjarne je bila še pred kratkim pod težo kritik zaradi nepravčasne odpreme. Ali je sedaj ta problem v celoti rešen?

Res je, da je bila adjustaža v določenih mesecih deležna upravičene kritike zaradi neenakomerne in nezadostne odpreme. Že ob prvem vprašanju sem navedel, da je sedanja razporeditev adjustaže trenutnega značaja, ki v popolnosti ne ustreza tehnološkemu poteku adjustiranja. Razen tega imamo v valjarni znatne probleme s sodelavci, ki v določenem številu po strokovnosti in svojem prizadevanju ne izpolnjujejo zahtev svojih delovnih mest. Ravno tako predstavlja v adjustaži problem asortiment glede dimenzij in kvalitete proizvodov, ki ga adjustirajo. Pogosti so primeri, da delo v adjustaži ne poteka normalno zaradi preobremenitve žerjava, tako da je faktor izkoriščanja posameznih strojev kakor tudi efektivnega časa dela sodelavcev minimalen.

Navedene pomanjkljivosti so delno že odstranjene, delno jih rešujemo. Za rešitev teh problemov je angažiran ves tehnični kader v valjarni.

Trenutno so v teku tečaji, na katerih skušamo usposobiti sodelavce adjustaže za njihovo delo in jih pri tem zainteresirati za večjo prizadevnost pri delu.

Odvisnost uspeha adjustaže od asortimenta mislimo ublažiti na ta način, da ga bomo pri sestavljanju programa valjanja

prilagodili najugodnejšim pogojem adjustiranja.

Osebnostno sem tudi prepričan, da se bo problem adjustaže iz meseca v mesec izboljševal, k čemer bo v znatni meri pripomogla tudi čistilnica polfabrikatov. Nameoma sem izpustil čistilnico polfabrikatov in jo navezal na to vprašanje. Ravno uspeh čistilnice in njeno delo v znatni meri olajšujeta delo adjustaže, in ko bo čistilnica opremljena z žerjavom in bomo pričeli uporabljati kvalitetnejše brusne plošče, bo čistilnica dosegla kapaciteto ca. 2500 t očiščenih polfabrikatov. S to kapaciteto bomo dosegli znatno zmanjšanje čiščenja gotovih profilov v sami adjustaži, kar bo vplivalo na zadovoljivo enakomernost in količino odpreme.

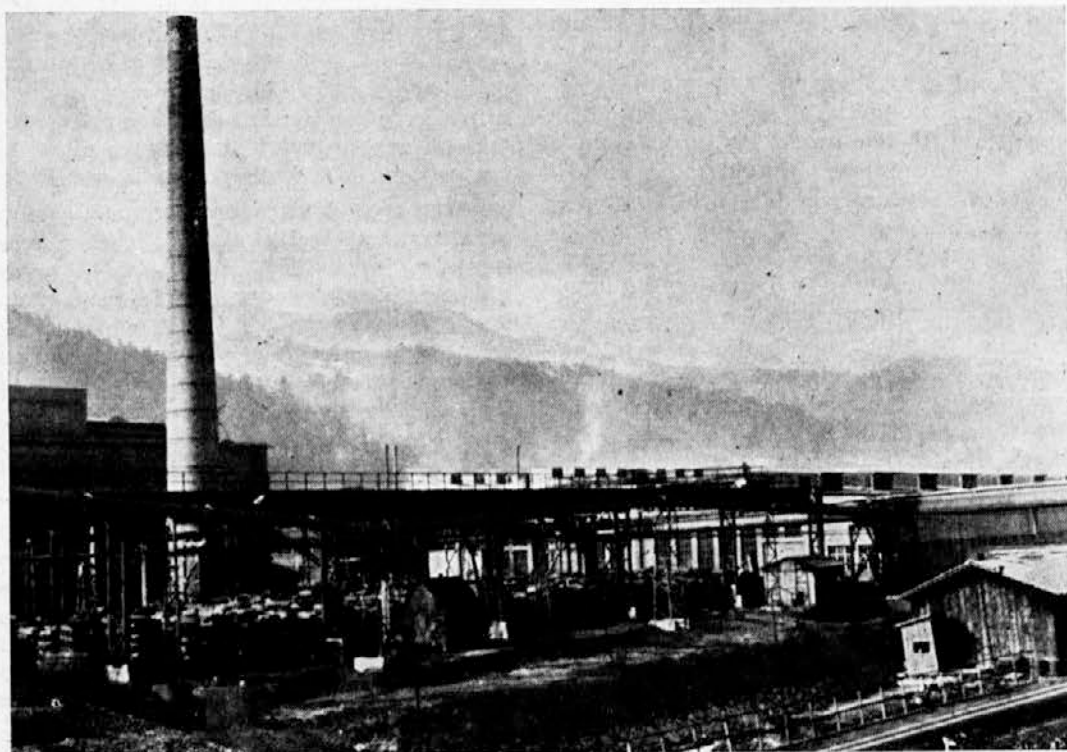
Menim, da bi bilo končno potrebno v podjetju organizirati kontrolne točke na tistih mestih in v takšni meri, da bo surovina oziroma material iz enega obrata v drug obrat resnično prispel v takšnem kvalitetnem stanju, kot to zahteva normalna proizvodnja. Kolikor to ne bo izvedeno, bomo v adjustaži imeli še vedno nepotrebno in nepredvideno delo, ki ovira normalno proizvodnjo, kar meče slabo luč na naš kolektiv. Z istim namenom bo obrat organiziral na posameznih točkah tehnološkega postopka kontrolna mesta, ki bodo zagotovila pravočasno odstranitev defektnih proizvodov tam, kjer se pojavijo, ne pa v končni fazi, kar obremenjuje proizvodnjo in tudi adjustažo.

Kako izpolnjujete letošnji proizvodni načrt in kaj konkretno ste naredili za akcijski program?

Plan proizvodnje za leto 1966 znaša pri proizvodnji gredic 44.000 t, pri valjanih profilih pa 38.000. V primerjavi z doseženim planom proizvodnje za leto 1965 znaša pri gredicah znižanje za 2.806 t ali 6,36 %, pri gotovih profilih pa znaša povišanje 2.595 t ali 6,83 %. Postavljeni plan za tekoče leto bomo izpolnili glede na težo, medtem ko je plan realizacije odvisen od cene asortimenta. V tem pogledu obstaja določena bojazen, če pomislimo, da znaša planska prodajna cena 321 din/kg, dosežamo pa od 280—290 din/kg. Ravno ta razlika in sedanje izkušnje povzročajo bojazen, da bomo predvideni plan s težavo dosegli.

Res je, da je v januarju in februarju preteklega leta valjarna dosegla zlasti v januarju rezultate proizvodnje, ki opravičujejo bojazen o izpolnitvi predvidenega plana. Popolnoma drugo sliko dobimo, če pogledamo doseženo proizvodnjo v teh mesecih, ko je znašala pri profilih 6.940,7 t ali prekoračitev plana za 10 %. Razlika med odpremljeno in izvaljano količino predstavlja zalogo termične obdelave in adjustaže, kar nam daje poročstvo, da bomo plan količinsko dosegli.

V zvezi z akcijskim programom poudarjamo, da je valjarna tudi doslej vložila vse, da bi dosegla čim boljše rezultate, kar dokazuje z zvišanjem proizvodnje. Konkretno s tem vprašanjem smo za izpopolnjevanje naših sodelavcev organizirali tečaje, in sicer za čistilnico, valjarno in adjustažo. Prepričani smo, da bodo navedeni tečaji dosegli uspeh, to je zvišanje proizvodnje in produktivnosti dela. Razen tega izpopolnjujemo in dopolnjujemo tehnologijo in tehnološke predpise, tako da bo

Megla in dim

vsak sodelavec imel točno nakazano, kako in kaj naj dela, da bo njegovo delo čim bolj uspešno, kar nam na drugi strani garantira predviden uspeh.

Na koncu bi želel še sam dodati nekaj misli. Kot mi je iz pripovedovanja in razlaganja nekaterih tovarišev znano, obstaja v našem kolektivu mišljenje, da bomo z obratovanjem fine proge brez bločne proge dosegli večje proizvodne zmogljivosti. K temu prepričanju bi rad navedel nekaj stvarnih faktorjev, ki narekujejo ravno nasprotno. Po obstoječih tehnoloških predpisih bomo imeli v teh primerih v paralelnem obratovanju obe progi in bomo pri valjanju ϕ 7 mm na fini progi imeli zasedeno 2., 3. in 4. ogrodje proge ϕ 570/550 milimetrov, medtem ko bomo pri valjanju ϕ 14 imeli zasedeno 2. in 3. ogrodje. Na-

vedena primera nam bežno dokazujeta, da bomo imeli v večini primerov nezasedeno srednjo progo za valjanje končnih profilov, ker bo ta proga ob obratovanju fine proge služila tej za predprogo. Razen tega bo v primeru vzporednega obratovanja srednje in fine proge nastopila odvisnost glede zastojev, to pomeni: ko bo nastopil zastoj na srednji ali fini progi, bosta izven obratovanja obe progi. To nam dokazuje, da lahko pričakujemo oziroma da bo pri tem obratovanju znižana naša proizvodna zmogljivost. Menim, da sem s temi primeri nakazal in dokazal dejstvo, da bomo s fino progo brez obratovanja bločne proge znižali proizvodne zmogljivosti.

Tovariš inženir, za izčrpne odgovore lepa hvala!

-ate-

Šah uči, vzgaja in zabava

Pred prvo svetovno vojno je najboljši slovenski šahist dr. Milan Vidmar, eden najbolj znanih slovenskih elektrotehnikov, tožil nemškemu velemojstru in zdravniku dr. Tarraschu, da ima občutek, da zapravljaja stvar za nevažno stvar. Dr. Tarrasch je odgovoril: »Mar zares mislite, da so na svetu še važnejše stvari od šaha?«

Šah nauči mladega človeka logike, nauči ga misliti, skrbnega dela in vztrajnosti. Mar niso to odlike, tolikokrat potrebne v vsakdanjem življenju, pri delu v poklicu in doma? Šah je zelo močno vzgojno sredstvo. Osemnajstletnika iztrga gostilni, kartam in ne nazadnje slabi družbi. Pri igranju šaha se vrste porazi in zmage. V mlademu človeku se prebujata njegov jaz, ki mu daje zaupanje v samega sebe, hkrati pa ga poraz navaja k skromnosti in k še skrbnejšemu delu.

Vsaka partija je življenje zase, saj predstavlja igralcu boj za obstanek, kjer zmaga vztrajnejši, močnejši, kjer bijeta boj logika in trezna presoja.

Vsak šahist dela napake pri igranju partije. To je v šahu tisti element, ki nas spomni, da šah igrajo ljudje, ne bogovi. Seveda so razlike v nastanku napak. Začetnik naredi napako zato, ker drobtinica nasprotnikove ideje premaga skrb začetnika za ohranitev lesa. (Seveda, če niso figure iz plastičnih ali drugih snovi.) Vendar tudi mojster naredi napako. Recimo, če v težki poziciji dela velike načrte, ne da bi se zavedal svoje pozicije in sposobnosti ter ne da bi preprosto pogledal na šahovnico. Temu pravijo na Švabskem: »Zaradi drevja ne videti gozda.«

Dr. Vidmar v svoji knjigi »Šah«, ki jo vsakemu mlademu šahistu toplo priporočam, opisuje, da preživlja šahist več stadijev. V prvih začetkih je vsakemu igralcu glavna misel — rop. Tak šahist je ropar. Vzame vse, ni izbirec — pa čeprav ga nasprotnik zato matira. Takšne partije so krute, izredno krvave, brutalne, polne najnižjih instinktov. V pravadnini je bil življenjski boj tak. Torej tudi šahist gre tako, kot je šlo človeštvo, svojo razvojno pot.

Počasi se umiri. Ko jemlje, tudi daje. Torej zamenjuje, ne rop več, postaja civiliziran, kot je postajalo civilizirano člo-

veštvo na svoji dolgi razvojni poti. To je drugi stadij — igralec postane lesni trgovec. Zaveda se, da les nekaj velja. Še vedno je materialist, uničevanje nasprotnikovih figur mu je še edina pot do zmage. Hoče presežek.

Razvoj gre svojo pot in šahist postane duhovni vodja lesene vojske. Figure ožive. Boj za šahovsko mizico postaja miniaturna življenja.

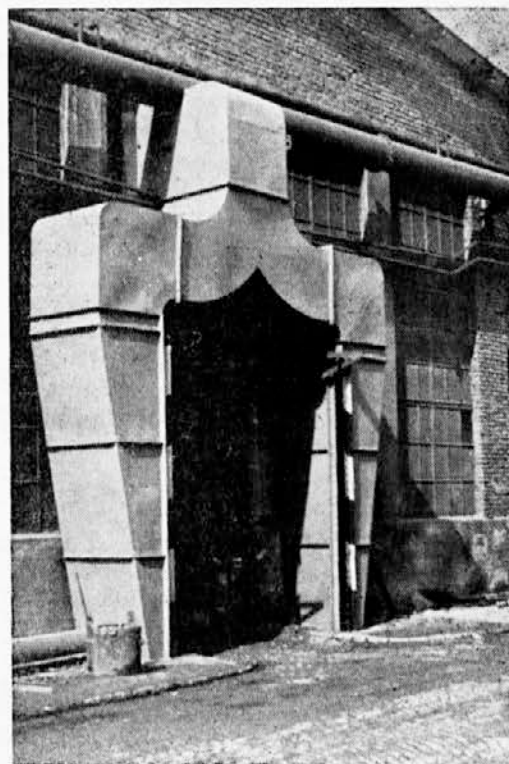
Kdaj se je začel igrati šah? Igrali so ga na Kitajskem, v Indiji, v Perziji in drugod, ko smo bili v Evropi še na stopnji barbarstva. Poznane so šahovske figure iz 10. stoletja, ki so jih našli v Witchamptonu. Bile so velike in težke kot opeka. (Res nerodno, posebno če pride do prepira.)

V Angliji je poznana šahovska garnitura iz leta 1650. Plošča je narejena iz svetlih in temnih kock jantarja. Iz istega materiala so tudi figure, ki predstavljajo dve vojski. Garnitura je bila izdelana za nekega sultana, da bi z igro pregnal skrbi in dolgočasje za časa vojne. Kot vidimo, so bili Turki pametnejši od državnikov v prvi svetovni vojni propadlih cesarstev: pustili so sultanu vodenje vojne, vendar samo na šahovski plošči.

Kdo je vse igral šah? Stari nemški pesnik Lessing je ugotovil, da je šah kot igra preveč znanost in kot znanost preveč igra. Igrali so ga Napoleon, Marat, Robespierre, pruski kralj Friderik; strastno ga je igral Trocki.

Tudi Tamerlan, zadnji veliki mongolski osvajalec, je igral šah z isto strastjo, kot je vodil vojne. Bil je šepav in je poznal samo tri vrste zabave: vojno, lov in šah. V vseh treh disciplinah je igral z istim stilom: preračunano, brezobzirno in širokopotezno. Mesta je brisal z zemeljske površine prav tako, kot sname šahist osvojeno figuro s šahovnice. V svoji največji partiji, ki jo je Tamerlan odigral na evrazijski šahovnici, je leta 1402 v bitki pri Angori dobesedno blokiral svojega nasprotnika, turškega sultana Bajazita. (To je bila največja bitka v zgodovini do Napoleonovih časov.) Bajazit je bil ujet in Tamerlan ga je zaprl na svojem dvoru, da je lahko igral z njim šah.

Pred vojno je bil šah privilegij bogatejših. Po vojni pa je naša socialistična

Pagoda

družba spoznala vzgojno vrednost šaha in žrtvovala precejšnja sredstva za razvoj te starodavne, lepe ter koristne igre. Šah naj igra fizičen delavec po napornem delu, naj ga igra intelektualac, dijak — vsakemu bo pomenil zabavo, za nekaj časa ga bo odvrgnil od vsakdanjih skrbi, vzgajal ga bo in mu nudil možnost, da pokaže svoje sposobnosti, vztrajnost in voljo.

Inž. Jože Žunec

OBRATNE NEZGODE V MARCU 1966

Anton Janet, valjarna — Pri ravnanju palic mu je potegnili levo roko med valje.

Rajmund Jamnik, modelna — Pri varjenju kovinskega modela si je opeknel nogo.

Rudi Lesičnik, topilnica — Žlindra mu je brizgnila za čevelj ter ga opekla.

Pavel Paradiž, OTKR — Pri padcu v kanal si je poškodoval rebra.

Jože Pšeničnik, termocnerg. — Pri vlečenju vagončka je padel ter mu je kolo poškodovalo palec na desni nogi.

Boris Gostenčnik, elektro rem. — Pri razkladanju jeklenke mu je ta padla na nogo in mu poškodovala prst na njej.

Leopold Petan, lahka kovačnica — Pri padcu si je poškodoval obraz.

Alojz Smonkar, livarna — Pri brušenju lopatice ga je brusna plošča stisnila za palec desne roke.

Učena družina

— Tak praviš, Neža, da so tvoji že vsi preskrbljeni?

— O, vsi. Janez je stomatolog, Francelj nevrolog, Miha etnolog, Pepa pedagog. Več jih pa imela nisem.

— No, saj so naši tudi vsi preskrbljeni. Tone je kidolog, Martin cepolog, Jerca žetolog, stara piskrolog, jaz sem pa fajfolog.

DODATEK ZA LETNI DOPUST

V začetku letošnjega leta smo v železarni pričeli razpravljati o predlogu, da bi za povečanje možnosti uporabe letnega dopusta in večje skrbi za družine delavcev kazalo spremeniti in povišati dodatek za letni dopust.

Da bi se predlog kar najbolj izoblikoval, je bil sklican razširjen sestanek predstavnikov organov upravljanja in družbeno političnih organizacij. Na sestanku so bile obravnavane razne variante, izoblikovan pa je bil enoten predlog, ki obsega več točk.

— Dopustniški dodatek naj bi bil vezan na delovno prisotnost na delu in vrednost vloženega dela.

— Poleg dodatka za aktivne delavce naj bi se uvedel tudi družinski dopustniški dodatek. Dodatek za aktivne delavce naj bi bil sestavljen iz stalnega dela, ki bi zagotavljal minimum, in gibljivega dela, ki bi bil odvisen od višine osebnega dohodka, ki ga je vsak posameznik dosegel v zadnjem četrtletju preteklega leta.

— Dodatek bi se izplačal pred nastopom dopusta pod pogojem, da upravičenec vzame skupno 10 dni letnega dopusta.

— Do dopustniškega dodatka so zaposleni upravičeni tudi za svoje otroke, in sicer za tiste, za katere prejemajo otroški dodatek v polnem, za tiste, ki pa otroškega dodatka ne prejemajo in so samo socialno zavarovani, pa 50 % dodatka.

Na teh zasnovah je bil izdelan predlog pravilnika o dodatku za dopust. Ob razpravah o predlogu pravilnika pa so bila izražena mnenja, da ne bi bilo prav, da bi na gibljivi del dodatka za stalnost vplivali izostanki z dela zaradi bolezni in izredno plačani ali neplačani dopusti, medtem ko so ostali principi predloga bili v glavnem osvojeni.

S popravki, ki so bili izvršeni na podlagi dodatnih predlogov in pripomb, je bil pravilnik o dodatku za letni dopust posredovan delavskemu svetu, ki ga je nato v nespremenjeni obliki sprejel in potrdil.

Ker pravilnik o dodatku za dopust vsebuje nekatere določbe, s katerimi menimo, da je prav, da se seznanijo vsi zaposleni, najvažnejše določbe zaradi pojasnila in pravičnega informiranja zaposlenih navajamo.

Aktivni delavci so upravičeni do dodatka za letni dopust za sebe in družinske člane, če izrabijo v nepretrganem trajanju najmanj 10 dni rednega letnega dopusta. Višina stalnega dela dodatka za aktivne delavce znaša 110 N din, od osebnih dohodkov odvisen del pa znaša 30 % od povprečno izplačanih osebnih dohodkov vsakega zaposlenega v zadnjem četrtletju preteklega leta. Za delavce, ki na novo pridejo v železarno in si pridobijo pravico do letnega dopusta, se odvisni del osebnih dohodkov izračuna v višini 30 % od povprečja I. kvartala tekočega leta, korigiran s faktorjem povprečnih osebnih dohodkov zadnjega četrtletja preteklega leta.

Dodatek za letni dopust za družinske člane zaposlenih delavcev znaša:

1. za zakonsko ženo ali moža brez dohodka 110 N din

2. za otroke, za katere delavec prejema otroški dodatek:

- a) do 4 leta starosti 40 N din
- b) od 4 do 10 let starosti 80 N din
- c) od 10 let starosti dalje 110 N din

3. za otroke, za katere zaposleni niso upravičeni do otroškega dodatka, so pa socialno zavarovani, dobijo polovico dodatka, določenega pod a, b in c.

Dodatek za dopust se izplača dvakrat mesečno, in sicer vsakega 15. in 30. v mesecu. Prijave zbirajo obratni obračuni. Delavci, ki bodo nastopili dopust po 15. v mesecu, morajo dopust prijaviti najpozneje do 26. v preteklem mesecu, delavci, ki pa bodo dopust nastopili po 1. v mesecu, ga morajo prijaviti najpozneje do 16. v mesecu.

Do polnega dodatka za letni dopust so upravičeni vsi delavci, ki so po pravilniku o delovnih razmerjih upravičeni do letnega dopusta in so v železarni Ravne zaposleni neprekinjeno najmanj 11 mesecev.

Do stalnega dela dodatka in do dodatka za družinske člane so upravičeni aktivni delavci železarne Ravne tudi, če so zaradi bolezni bili celo koledarsko leto odsotni z dela. Pravico do gibljivega dela dodatka za dopust pa izgubi delavec, če neopravičeno izostane z dela. Za en neopravičen izostanek izgubi delavec 50 % gibljivega dela, za dva ali več neopravičenih izostankov v koledarskem letu pa zgubi pravico do gibljivega dela dodatka v celoti.

Če je delavec dodatek za letni dopust med letom že prejel, pa je po tem času neopravičeno izostal z dela, mu pripada le tisti del dodatka, do katerega je upravičen, in se mu preveč izplačani dodatek za dopust odtegne pri prvem naslednjem izplačilu.

Delavec, ki je upravičen do dodatka za dopust za ženo ali moža, ki nima dohodkov, mora prijaviti za dopust priložiti pismo izjavo, da žena ali mož ni redno za-

poslen ali nima drugih stalnih prejemkov, oziroma dohodkov.

Dodatek za dopust se bo po teh kriterijih in določenih izplačeval vsem zaposlenim od 1. januarja letos dalje.

Z uvedbo nove višine dodatka za letni dopust bo nekoliko spremenjen tudi način plačevanja dnevnega penziona za letovanje v našem počitniškem domu v Portorožu, in sicer bomo zaposleni za sebe in za družinske člane morali plačevati polno ceno dnevnega penziona, ki je za aktivne delavce in za njihove družinske člane, ki niso zaposleni, letos določen v višini 2.000 S din na dan.

-et

Za dobro voljo

Domačnost

— No, Boris, kakšna je vaša nova tipkarica »6 udarcev na sekundo?«

— Jaz sem samo enega dobil, pa vem, da je močna.

Poet

— Kaj pa vi, ne pišete več pesmi?

— Ne, sem se pred kratkim poročil.

Kočljivo vprašanje

— S katero si se pa zaletel z novim avtomobilom?

— Prosim te, bodi vendar tiho, da ne zve žena.

— Saj sem mislil le brzino.

Bodimo racionalni

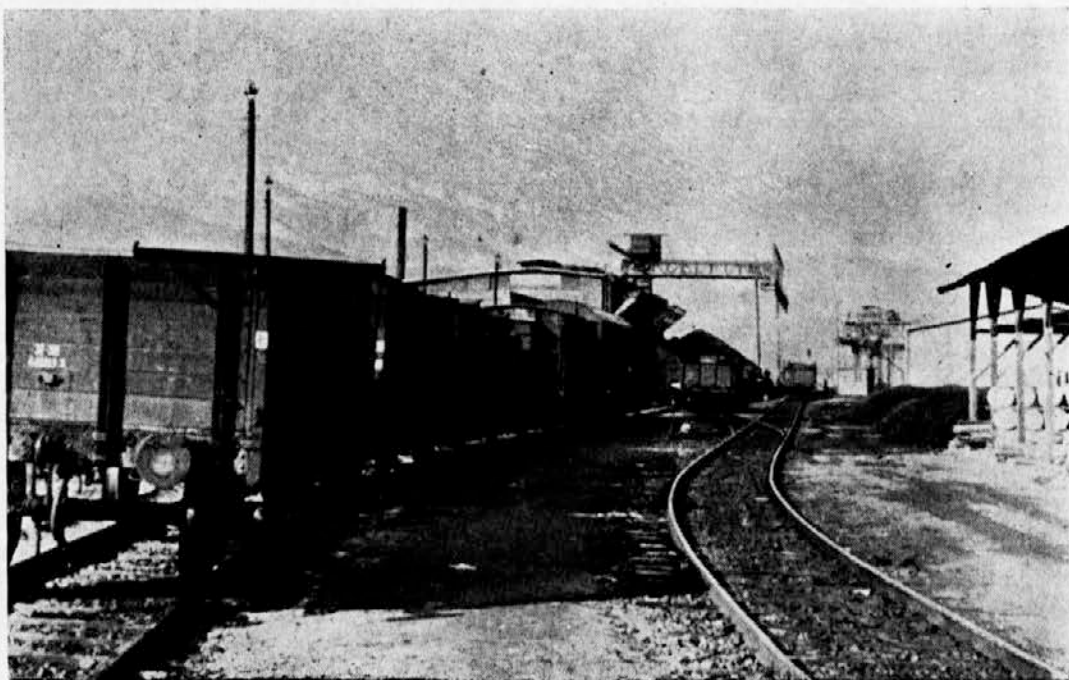
Ona: »Mirko, že dolgo mi nisi govoril o ljubezni...«

On: »Tu imaš pet jurjev.«

Ona: »O, zlati moj.«

Prleška vremenska napoved

Merc je pes, april je ves, pa še maja pol prinaša nas okol.

Temu koncu železarne ne posvečamo vedno zadosti pozornosti

Start izvoza v letu 1966

Če primerjamo letošnje rezultate realizacije izvoza v prvem kvartalu z rezultati lanskega prvega kvartala, lahko ugotovimo, da smo v letošnjem letu kljub težavam, ki zaradi ostre konkurence nastopajo na zunanjih tržiščih, dosegli še kar zadovoljive rezultate.

V lanskem letu smo v istem obdobju izvozili v prvih treh mesecih ca. 1800 ton izdelkov v vrednosti ca. 500.000 \$, medtem ko smo v letošnjem letu uspeli v prvih treh mesecih realizirati izvoz s ca. 2300 t izdelkov v vrednosti ca. 590.000 \$. Po področjih je realizacija razdeljena tako, da znaša na konvertibilno področje ca. 24 %, na področje vzhodnoevropskega kliringa ca. 52 % in na ostalo klirinško področje ca. 24 % izvoza.

Pripomniti moramo, da so letošnje izvozne zadolžitve na konvertibilno področje zaenkrat ca. 10 % višje kot lanske leto, to pa iz razloga, ker v splošnem državnem merilu črna metalurgija Jugoslavije z letošnjim letom ni več tretirana kot privilegirana panoga, ki je do sedaj dobivala devizna sredstva za uvoz reprodukcijskega in ostalega pomožnega materiala ne glede na izvršeno realizacijo izvoza na omenjena področja. Zaradi tega so morala razna podjetja črne metalurgije letos že sprejeti dodatne obveznosti za izvoz svojih izdelkov na konvertibilna področja. Po navodilih zveznih državnih organov je bila Jugoslovanska banka za zunanjo trgovino prisiljena uskladiti planirana devizna sredstva za uvoz iz konvertibilnih področij z zadolžitvami izvoza.

Iz omenjenih razlogov nas čakajo veliki napori za pridobitev potrebnih naročil. Od ca. 170 ponudb smo do sedaj zaključili le 47 poslov, kar je sicer v primerjavi z običajnim svetovnim povprečjem relativno veliko. Iz tega podatka pa izhaja dejstvo,

da imamo pri sklepanju poslov opraviti vedno več z ostro inozemsko konkurenco, ki zaključuje pogodbe po izredno nizkih cenah, katerim skoraj nismo več kos. Kljub temu, da še do danes nismo zaključili vseh planiranih količin za drugi kvartal, upamo, da se nam bo to v kratkem po-

srečilo. Ostane pa še odprto vprašanje zaključevanja valjanega in kovanega paličastega jekla za vse drugo polletje.

Morda ni odveč informacija, da letošnja devizna sredstva za uvoz reprodukcijskega in ostalega materiala ne bodo višja od lanskega, zaradi česar se bodo morali posamezni sklopi obratov v naslednjem obdobju v svojih potrebah uvoznih materialov precej omejiti.

B. Špragar

Skrajšan delovni čas delavk — mater z otroki do treh let

Da bi mogla delavka uveljaviti svojo pravico po drugem odstavku 39. člena temeljnega zakona o delovnih razmerjih do skrajšanega delovnega časa od 8 mesecev do 3 leta starosti otroka, ker mu je potrebna skrbnejša materina nega glede na zdravstveno stanje, navajam obolenja oziroma stanja, zaradi katerih lahko odredi zdravniška komisija na predlog zdravnika-specialista za otroške bolezni skrajšan delovni čas:

- tuberkuloza (vse oblike primarne in postprimarne tuberkuloze ne glede na lokalizacijo);
- sifilis in njegove posledice;
- posledice akutnega encefalitisa raznih vzrokov;
- vsakovrstne maligne neoplazme, vselevkemijo;
- bronhialna astma in astmatiformni bronhitis;
- prirojena ali dobljena stanja kot posledica atireoze in hipotireoze;
- sladkorna bolezen;
- prirojene hemolitične malokrvnosti;
- policitemija;
- hemofilija;
- vse stopnje slaboumnosti;
- cerebralna otroška paraliza (vse oblike);

- bolezni motornih nevronov in mišična astrofija;
- slepota;
- gluhonost;
- dobljena kronična srčna obolenja;
- sušitev požiralnika po koroziji;
- ciroza jeter;
- mukoviscidoza;
- vnetje ledvic z edemom in nefrozo;
- kronično vnetje ledvic;
- hidronefroza;
- revmatoidni artritis in podobna stanja;
- kronični osteomilitis in periostitis;
- prirojene ali dobljene malformacije kosti in mišic;
- distrofija — doseženo Questovo število oziroma izguba že pridobljene teže otroka najmanj za 25 %, takrat ko zahteva mati podaljšanje delovnega časa;
- nedozorelost in nerazvitost;
- dvojčki, trojčki;
- celiakalni sindrom.

Pravico do skrajšanega delovnega časa ima delavka vse dotlej, dokler zdravniška komisija na lastno pobudo, na predlog zdravnika-specialista za otroške bolezni, na zahtevo delavke ali na zahtevo delovne skupnosti ne ugotovi, da otroku ni več potrebna skrbnejša materina nega, ker se je spremenilo njegovo splošno zdravstveno stanje, vendar najdalj do dneva, ko otrok dopolni tri leta.

Skrajšan delovni čas zaradi zgoraj navedenih okoliščin pa ne vpliva na uveljavljanje pravice, ki jo dajejo delavki predpisi o zdravstvenem zavarovanju, da sme izostajati z dela zaradi nege otroka.

(Merila za ugotavljanje potrebe, da mati skrbneje neguje otroka, so vzeta iz pravilnika o odobritvi skrajšanega delovnega časa.)

Fanika Korošec

FOTOKRITIKA

Da se pešcem mudi, je jasno. Zakaj pa tovornjaki rinejo v gnečo, nihče ne ve

Za vedno zamujena priložnost

- Očka, ali si tudi ti že kdaj imel priložnost za samoodločbo?
- Enkrat samkrat, ko sem bil pri poroki, pa še takrat je nisem izrabil.

Oglas

Tistega, ki mi je iz sušilnice odnesel suho meso, pozivam, da se takoj oglasi in odnese še kislo zelje in repo, česar brez suhega mesa ne potrebujem.

Dobili smo čelade

Že dolgo se je govorilo, da se bo uvedlo v naši železarni obvezno nošenje čelad, ki nas bodo obvarovale udarcev po glavi.

No, zdaj smo čelade dobili. Lepo so obarvane, tako da se med seboj lahko spoznamo po obratih, kot so se v času okupacije lahko spoznali interniranci po taboriščih in ugotavljali narodnost. Naj bo kakorkoli, če nas bodo čelade ščitile pred poškodbami in udarci po glavi, potem je vsekakor pravilno in priporočljivo, da je bil ta ukrep uveden in potrjen na delavskem svetu. Kot eden najstarejših v topilnici ugotavljam, da je poškodb na glavi v našem obratu, ki je med najtežjimi, bilo zelo malo, je pa zato največ nezgod od raznih opeklin.

No, zdaj smo pa pri stvari, zaradi katere sem se odločil, da napišem tale članek. Imamo razna zaščitna sredstva, ki pa se jih delavci branijo nositi, in če bi vsa ta zaščitna sredstva pravilno uporabljali, bi vsekakor znižali nezgode. Vendar je v našem obratu precej takšnih problemov, ki jih mi sami ne moremo reševati ali rešiti. Že 20 let v železarni rešujemo in premlevamo pa tudi zahtevamo, da se zgradi, če že ne skladišče, vsaj lesene šupa, v kateri naj bi se vskladiščila ruda jedovec in boksit. Ti dodatki jeklu so razskladiščeni kjerkoli, samo da se izpraznijo vagoni. Rudo mokro ali sneženo pripeljemo v topilnico. Z mokrim jedovcem in boksitom razredčujemo žlindro v peči, pa čeprav vsi dobro vemo, da drugod te dodatke uporabljajo suhe in da jih žarijo. (Gotovo tega ne delajo iz navade.) Pri dodajanju (metanju z lopato v peč) pa pride pogosto do opekline. Le dobri izvežbanosti delavcev, ki delajo pri pečeh, se je zahvaliti, da teh nezgod ni še več. Ko vržeš mokro rudo v raztaljeno železo v peči, ti vrže šop isker v obraz, vendar to niso iskre, pač pa koščki železa. Če nisi dovolj hiter, da odskočiš ali se obrneš, ti brizgne za vrat in nezgoda je tu, vendar tu ni zaščitnih sredstev in tudi ne ostrejših ukrepov.

Zdaj pa si oglejmo celo zadevo, ki jo opisujem, skozi gospodarska očala. Kot sem že omenil, prek 20 let zahtevamo, da bi se vsi dodatki skladiščili na suhem, ne pod milim nebom. Ta problem smo premlevali na upravnem odboru in na delavskem svetu. Vse pa se je končalo vedno z izgovorom, da je to predvideno za novo topilnico in da ni denarja.

Vsi, od direktorja do našega graparja, dobro vemo, kako nam v topilnico pripeljani mokri dodatki škodujejo. Koliko negodovanja je pri nas samih. »Kako naj delam, saj imam namesto rude samo blato!« Koliko je medsebojnega prerekanja, saj jeklo, izdelano s takšnimi dodatki, ni kvalitetno in vsebuje razne vodikove vključke, je porozno itd. Je pa z mokrimi dodatki še (metanje v peč) nevarno delati.

Zakaj vse to pišem? Zato, ker razmišljam, kako pri nas gospodarimo. Pravimo, da ni denarja. Če pa od kod pride predlog ali nasvet, za katerega mislim, da ni najbolj nujen (npr. nošenje čelad), pa se denar takoj najde. Smatram, da bi za teh 18 milijonov (toliko so baje stale čelade) lahko zgradili primerno skladišče za vskladi-

ščenje vseh dodatkov, da bi prihajali potem v topilnico suhi.

Pri tem ukrepu bi si prihranili lepe milijone, ker bi bile šarže bolj kvalitetno izdelane, delavci pri pečeh pa bi delali bolj varno in tudi marsikatera nezgoda bi odpadla, čelade pa naj bi še kako leto počakale.

Menim, da bi se uprava podjetja, če je nošenje čelad že z zakonom predpisano,

Zaščitna čelada preprečila poškodbo v livarni

V času uvajanja in po uvedbi zaščitnih čelad v železarni Ravne so se razvile med člani kolektiva o tem, ali je sploh potrebno in pametno nositi zaščitne čelade, ali ne

Ce bi dobil to »trompeto« na golo glavo...

bi bilo bolje glede na drago investicijo, vložiti ta sredstva kam drugam, ali imamo v našem podjetju sploh upravičene primere poškodb na glavah itd., burne diskusije ter so se ustvarila različna začetna deljena mnenja.

Glede na specifičnost dela in nevarnosti, ki pri delu nastopajo, je naše podjetje po zakonskih določilih dolžno organizirati in zagotoviti varstvo pri delu z vsemi možnimi varnostnimi ukrepi, tako tehničnimi, zdravstvenimi, socialnimi in drugimi ter dati na razpolago vsa potrebna osebna zaščitna sredstva, med katerimi so obvezne tudi zaščitne čelade.

Poškodbe na glavah v našem podjetju res niso tako pogostne kot poškodbe na rokah ali nogah, so pa lahko zato hujše in nevarnejše za življenje. Gotovo noče biti nobeden izmed naših sodelavcev tisti, ki bi želel utrpeti poškodbo na glavi, čeprav marsikdo smatra, da je nošenje zaščitne čelade nepotrebno, pri tem pa pozablja na možnost poškodbe na glavi in obvarovanje svojega življenja.

Poglejmo, kakšno je o tem mnenje tova-

sklicevala na bolj važne, za podjetje koristne ukrepe, kot so npr. skladišča in dodatki, ki so prvi pogoj za izdelavo kvalitetnega jekla. Vendar je naša praksa že vrsto let ista: vsak predlog, ki pride od zgoraj, je takoj izveden. Če pa pride od spodaj, se najde sto izgovorov.

Namen članka naj bi bil opozoriti na to, da bi investirali tam, kjer vidimo, da je to res koristno. Da pa sta boljša kvaliteta jekla in zaščita pred opeklinami koristni, s tem se bo najbrž marsikdo strinjal.

Ivan Ivartnik,
mojster v topilnici

riša Jožeta Navodnika, delavca pri mešalcu peska »stotz II« v ročni kaluparnici livarne, ki ga je zaščitna čelada pri opravljanju dela že obvarovala hujše poškodbe na glavi ali mu morda rešila celo življenje.

O tej nezgodi pravi sam tov. Jože Navodnik takole: »Kot vsak dan, sem tudi dne 7. marca 1966 (teden dni po uvedbi zaščitnih čelad), opravljal svoje delo normalno pri mešalcu peska »stotz II« v ročni kaluparnici na dopoldanski izmeni. Okrog pol desetih sem odšel pogledat zaboj za odpadni pesek, če se je že napolnil. Opazil sem, da je zaboj poln, zato sem ga nameraval izprazniti. Pri tem delu pa sem popolnoma nepričakovano začutil udarec na glavo, ki je bil tako močan, da sem padel po tleh, poleg mene pa je obležala 25 kg težka cev, sestavni del odsesalne naprave za prah, ki se je zaradi vibracij ventilatorja odtrgala in mi padla z višine približno 3,5 m na glavo.

Po tej nezgodi sem takoj vstal in ugotovil, da mi je zaščitna čelada preprečila težko poškodbo na glavi. Brez posledic sem lahko nadaljeval svoje delo.

Tov. Jože Navodnik se je osebno zahvalil za zaščitno čelado in zagotovil, da jo bo tudi v bodoče stalno uporabljal.

Že samo ta primer obvarovanja poškodbe na glavi dovolj pomembno priča o upravičenosti uvedbe zaščitnih čelad na delovnih mestih v našem podjetju. Želimo in pričakujemo pa tudi v bodoče, da bodo zaščitne čelade preprečevale podobne poškodbe.

Franc Čegovnik

V drogeriji

Kmetica: »Prosim, ali mi daste kaj za uši?«

Prodajalec: »Ne, to pa ne! Pri nas dajejo samo za denar!«

Jeza

— Zakaj ne naroča podjetje »Naše vino« pri nas oglasov?

— Ker smo zadnjič objavili njihov oglas pod »Razno«.

Tiskarski škrat v pismu

Franček, ki služi vojaški rok v Makedoniji, piše večkrat domov. Tudi lani ob koncu leta so prejeli njegovi domači od njega pismo, ki se je takole končalo:

»Na koncu vas vse skupaj podavim!«

Življenje je vredno zavarovanja

Med raznimi panogami zavarovanja pri Jugoslovanski zavarovalni skupnosti obstaja tudi osebno nezgodno zavarovanje v raznih oblikah. V okviru tega zavarovanja obstaja tudi zelo razširjeno prostovoljno zavarovanje članov delovnih skupnosti, ki ga imenujemo tudi »kolektivno nezgodno zavarovanje.« Poleg številnih obveznih zavarovanj lahko sklne podjetje tudi neobvezna zavarovanja, med katerimi je tudi kolektivno nezgodno zavarovanje. Tako je delavski svet železarne Ravne na svojem zasedanju dne 28. I. 1966 zavzel sklep, da se sklne kolektivno nezgodno zavarovanje za člane naše delovne skupnosti. Podjetje je glede na ta sklep sklenilo z zavarovalnico Maribor to zavarovanje z veljavnostjo od 1. 2. 1966.

Nekateri so verjetno že seznanjeni z bistvom tega zavarovanja, ker je železarna pred leti že imela sklenjeno tako zavarovanje z zavarovalnico Maribor, a ker so se tudi predpisi glede zavarovanja delno spremenili, dajem na kratko nekaj podrobnosti o tem zavarovanju.

Po predpisih zavarovalnice se zavarovanje začne ob 24.00 uri tistega dne, ki je naveden v polici kot začetek zavarovanja; tako bi se zavarovanje v našem primeru praktično začelo 2. 2. 1966.

Zavarovani po tej pogodbi so vsi delavci železarne Ravne, ki so oziroma bodo na dan nezgode v delovnem razmerju z železarno Ravne in so zajeti v plačilni listi, po kateri se obračunava premija.

Zavarovanje obsega nezgode delavcev med službenim časom, na poti z dela in na delo, pa tudi nezgode izven dela, to so nezgode doma ali kjer koli.

Za nezgodo pa se po pravilniku o nezgodnem zavarovanju šteje vsak nenaden, od zavarovančeve volje neodvisen dogodek, ki deluje v glavnem od zunaj na zavarovančovo telo ter ima za posledico njegovo smrt, popolno ali delno invalidnost, prehodno delovno nezmožnost ali okvaro zdravja v zvezi z nezgodo, ki zahteva zdravniško pomoč.

Za nezgodo se štejejo zlasti sledeči dogodki: povozitev, trčenje, udarec s kakim predmetom ali ob kak predmet, udar električnega toka, udar strele, padec, spodrs-ljaj, strmoglavljenje, ranitev z orožjem ali drugim predmetom, vbod s kakim predmetom, udarec ali ugriz živali in mrčesni pik, razen če takšen pik povzroči kakšno nalezljivo bolezen. Nadalje se smatra za nezgodo zastrupitev s hrano ali s kemičnimi snovmi, okužba poškodbe, ki je nastala zaradi nezgode, opekline vseh vrst, zadavitev ali utopitev, dušitev ali zadušitev, poteg mišic, izpah, zvin, zlom kosti in delovanje svetlobe, sončnih žarkov ali mraza.

Kateri izmed sodelavcev bo torej po 1. 2. 1966 utrpel delovno, hišno ali drugo nezgodo in bo moral zaradi tega v stalež bolnikov, je upravičen poleg dajatev podjetja in ZSZ še na dnevno odškodnino od zavarovalnice. Formalno se bo to izvedlo tako, da se bo ponesrečeni delavec po odjavi iz staleža bolnih zglašil pri referentu za imovinsko zavarovanje v upravnem slossopju (soba 7), kjer bo lahko uredil vse formalnosti prijave zavarovalnega prime-

ra zavarovalnici in nato bo dobil izplačano odškodnino direktno od zavarovalnice.

V primeru bolezni, daljše od 3 mesecev, se lahko ponesrečeni delavec ali njegov ožji družinski član zglašijo tudi prej pri referentu za imovinsko zavarovanje za ureditev prijave; v tem primeru bo zavarovalnica izplačala akontacijo.

Sodelavec, kateremu bo nezgoda, ki je je utrpel, povzročila delno ali popolno invalidnost, bo poleg dnevne odškodnine dobil še tozadevno odškodnino iz naslova invalidnosti, in sicer v enkratnem znesku, ki bo ustrezal procentu invalidnosti. Procent invalidnosti bo ugotavljal pristojni zdravnik šele po popolnoma končanem zdravljenju, ko se posledice poškodb ustalijo; a najpozneje v 3 letih od dneva nezgode.

Če bo nezgoda tako huda, da bi sodelavec umrl takoj ali pa pozneje zaradi posledic nezgode, bo izplačala zavarovalnica upravičencu oziroma njegovim družinskim članom, ki jih je zavarovanec preživljal, celotni znesek zavarovalne vsote, ki je predvidena za takšne primere po zavarovalni pogodbi, ne glede na izplačano dnevno odškodnino za prehodno delovno nezmožnost. V primeru, da bi sodelavec dobil že izplačano invalidnino, pa bi se njegovo zdravstveno stanje potem poslabšalo, tako da bi zaradi posledic nezgode umrl, bodo dobili člani njegove ožje rodbine izplačano samo razliko med zneskom izplačane invalidnine in zneskom, ki je določen za primer smrti.

Zavarovalnica je ob sklenitvi zavarovanja ponudila več možnih kombinacij in načinov za sklenitev zavarovanja. Železarna je osvojila ponudbo, po kateri bodo prejeli vsi delavci železarne Ravne v času bolezenske odsotnosti zaradi nezgode enako dnevno odškodnino, prav tako v primeru invalidnosti ali smrti. Dnevna od-

škodnina po tej kombinaciji znaša 2,65 novih dinarjev, odškodnina v primeru invalidnosti 5.292,00 in v primeru smrti 2.646,00.

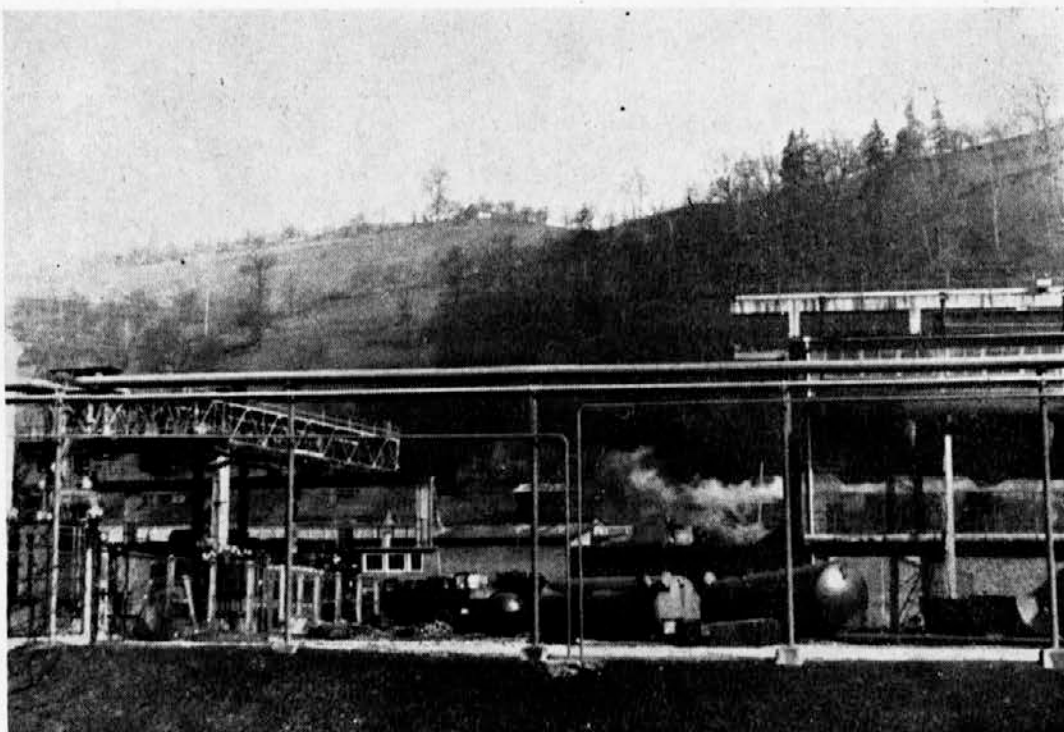
Odškodnina je izračunana tako, da so bila najprej vsa delovna mesta razvrščena v 5 nevarnostnih razredov z različnimi zneski odškodnine. (Npr. uslužbenci so se razvrstili v I. nevarnostni razred, ker so najmanj ogroženi, z najvišjo odškodnino; skoraj vsi delavci v obratih pa v IV. ali V. nevarnostni razred z manjšo odškodnino.) Na podlagi tako razvrščenih delovnih mest in na podlagi višine premije, ki znaša v našem primeru 2,80 N din na enega sodelavca mesečno, je zavarovalnica izračunala povprečni nevarnostni razred in povprečno odškodnino. Ker pa je večina delovnih mest izpostavljenih nevarnosti, je pač odškodnina temu primerno majhna. Mislim pa, da bo tudi ta majhna pomoč ponesrečenim dobrodošla. Važnost tega zavarovanja se seveda ne bo odražala v majhnih nesrečah, ampak v velikih, kjer bo nastopila invalidnost ali celo smrt.

Na priporočilo zavarovalnice Maribor pa še posebej obveščamo vse sodelavce, da lahko poleg zgoraj navedenega kolektivnega nezgodnega zavarovanja, ki ga je sklenilo podjetje za svoje sodelavce in katerega stroški ne bodo bremenili posameznika, ampak materialne stroške železarne, sklenejo še dodatno nezgodno zavarovanje, po katerem bi prav tako prejeli v času bolezni zaradi nezgode dnevno odškodnino, v primeru invalidnosti enkratno invalidnino, v primeru smrti pa odškodnino, ki bi bila s pogodbo določena. Za sklenitev takega zavarovanja je potrebno najmanj 10 interesentov, premija pa je lahko različna, od najmanj 2,00 N dinarjev mesečno do največ 10,000 N din mesečno. Interesenti se lahko javijo pri referentu za imovinsko zavarovanje glede pojasnil in prijave.

Lojzka Krivec

Ni edini

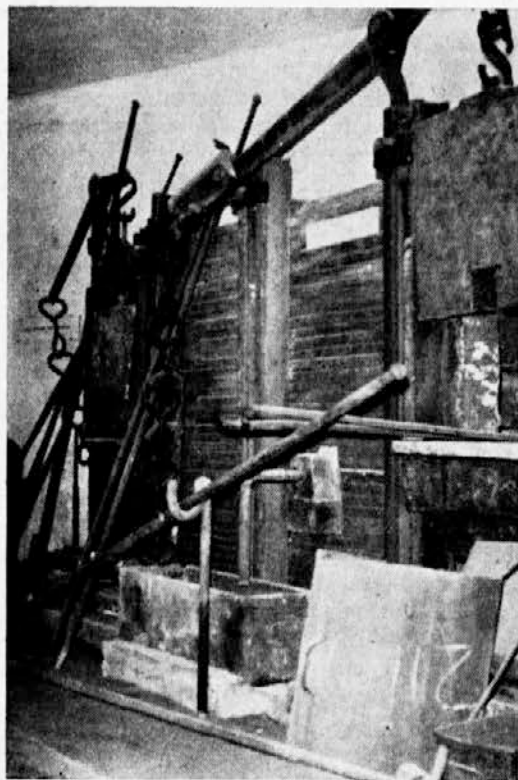
- Očka, ali ima tudi naš avto auspuf?
- Ima, ima, samo aus še ni.

Pavri gledajo »zviška« na nas

Kaj pa naše starine?

Vse pohvale vredna je bila spodbuda naših fužinarjev, da so pomagali ravenškemu delavskemu muzeju na noge. Železarna je med prvimi uvedla svoj oddelek ter omogočila postavitev repača in žerjava. Vsaka reč v našem oddelku je lepo ozna-

Pudlovki,

čena, vse je čedno postavljeno, toda če človek obiše še prostore mežiškega rudnika ali zbirko naših gozdarjev, potem mu na vsem lepem nekaj ni več všeč. Mežičani imajo kar cel rov, prikazano proizvodnjo v vseh fazah, izdelke, pregled vseh jam, vzorec rude, ki jo kopljejo, skratka, pregledno imajo podano vso svojo dejavnost.

In mi? Imenitno pudlovko z vzorci železa in jekla premoremo, nekaj pomožnega orodja, lonce in zaboje, v kakršnih je nekdanj šla ravenska roba v svet, in konec, ne — še maketa kraja in podjetja je tam, vendar iz časov, ko je stalo na Čečovju pet ali šest blokov, ter je zato že sama postala muzejska zanimivost.

Ne glede na to, da bomo menda nekoč uredili na gradu stalno razstavo naših najrazličnejših izdelkov, pa bi vendarle kazalo tudi sproti malo razmišljati o stvari. Da ne bomo izobesili podrobne podobe vseh naših obratov, je seveda vsakomur jasno. Toda zakaj ne bi mogli izdelati (ali naročiti izdelavo) makete, ki bi ponazarjala pridobivanje in predelovanje železa in jekla tako jasno, da bi profesorji kemije lahko predavali dijakom o železu kar v našem muzeju in bi profesor zemljepisa prav tam ob naši železarni obravnaval jugoslovansko železarstvo, zgodovinar ob zgledu 350-letnega razvoja železarstva v naši dolini pa zakonitosti zgodovine?

Vse to pa ne bo mogoče prej, preden ne bomo pri nas v železarni bolj pozorni do naših »starin«.

Kaj hočemo reči s tem? To, da se proiz-

vodnja nenehno modernizira in da novi stroji, nove naprave nadomeščajo staro. Kaj pa se zgodi s starim, neuporabnim? Popravljamo, dokler gre, po tem pa v staro železo, medtem ko v našem delu muzeja samevajo lonci in pudlovke.

Glede tega, kaj vse bi še moralo na grad, je seveda treba dati besedo valjarjem, kovačem, livarjem, topilcem, mehanikom, predvsem pa remontu. Ne more pa biti dvoma o tem, da bi se le še dalo kaj najti.

Samo zbiranje tudi še ne bi predstavljalo kdove kakšnih stroškov. Ti bi nastali šele, ko bi bilo treba poskrbeti za večji (ali dodatni) prostor. Vendar pa je zaenkrat važnejše zbiranje, ki je sploh pogoj za kakršnokoli razširjanje sedanje zbirke. Važna pa je seveda tudi pametna popularizacija tega, kar imamo in kar je vredno ogleda.

Nobenega pravega pomena nima, da bi se pri prospektih vključevali v preširoke akcije, še bolj narobe pa je, da bi z njimi propagirali le ta ali oni gostinski objekt.

Gostiln, hotelov, koč in (nazadnje tudi) gor ima vsa srednja Evropa, kolikor hočete, večinoma pa nimajo na tako majhnem prostoru, kot so Ravne z okolico, naravnih lepot in kulturno zgodovinskih spomenikov, h katerim spadajo delavski muzej z našo metalurško zbirko, freske pri Antonu in Barbari, stare knjige v študijski knjižnici itn., itn., ne nazadnje seveda še skulpture Forme vive v našem mestu.

Pa vendar — ne samo da ni takega prospekta, nikjer ni razglednic z repačem ali pudlovko, z detajlom gradu, nikjer te ali one skulpture.

Zakaj ne, je prav težko reči. Gotovo pa bi se stvari spremenile na bolje, če bi se zganila železarna nekoliko tudi v to smer. Kdo drug se ni doslej in se najbrž ne bo v prihodnje.

In zakaj se ne bi mi?

k. r.

vozičku

Večni mladenič

Šestdesetletni Strgon se je poročil s sedemnajstletnim dekletom. Znanec ga je vprašal ob tej priložnosti:

»Ali nisi nič mislil na to, da bo imela tvoja žena čez dvajset let sedemintrideset, ti pa osemdeset let?«

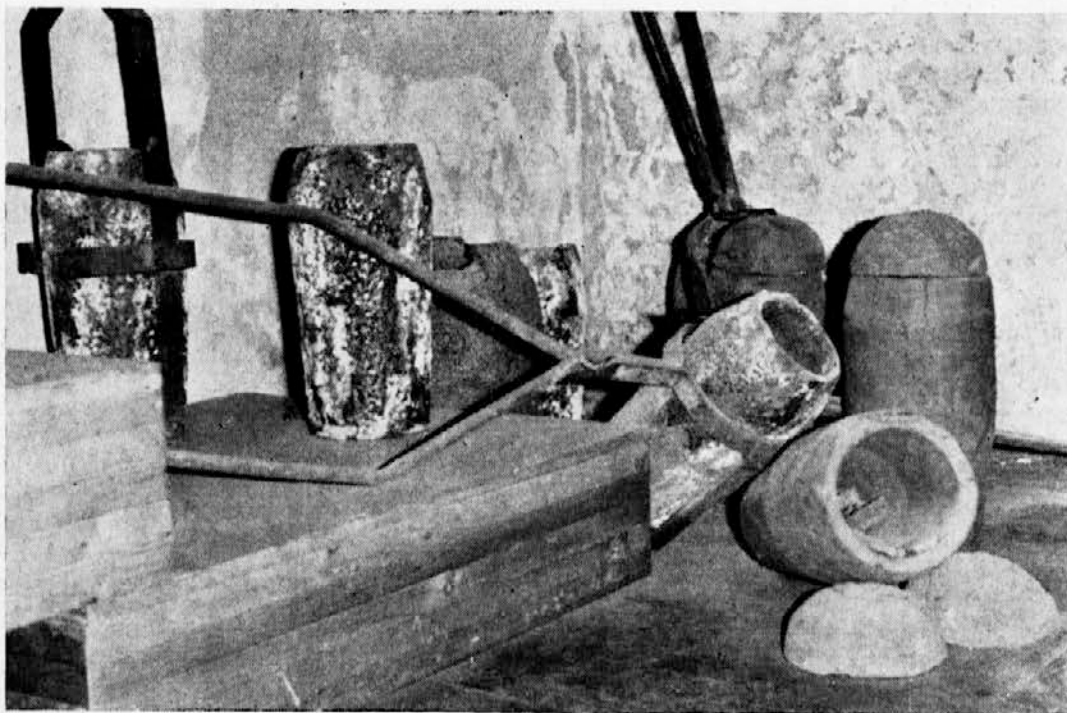
Strgon se je nasmehnil in odvrnil:

»Nič ne de. Če človek žensko ljubi, mu je vseeno, koliko je stara.«

V trgovini

Stranka: Kako to, da se vedno zmotite v svojo korist, nikdar pa ne v mojo?

Prodajalec: Toliko pa menda že znam računati.

In loncem je dolgčas

Obisk vele mojstra Parme pri nas

Med svojo šahovsko turnejo, ki jo je Parma izvedel po raznih krajih Slovenije, je obiskal tudi Ravne. Pobudo za ta obisk je dal šahovski klub in tako je bila 22. marca 1966 v prostorih doma železarjev odigrana s multanka, ki se je udeležilo 33 šahistov iz Mežice, Prevalj in Raven. Da vlada v naših krajih veliko zanimanje za šah, so potrdili tudi številni »radovedneži«, ki so pozorno spremljali hitre in premislekane vredne poteze vele mojstra Parme. Seveda pa pri tem ne smemo pozabiti tudi naših šahistov, ki so se pohvale vredno upirali znanemu vele mojstru. Največji uspeh je bila zmaga dipl. inž. Žunca, za kar mu tudi mi iskreno čestitamo. Na tekmovanju je Parma zabeležil 25 zmag, 7 remijev in 1 poraz. Na koncu tekmovanja je Parma vodil krajši razgovor o vtisih z mednarodnih tekmovanj, na katerih je poleg drugih mojstrov zastopal jugoslovanske šahiste. Ob tej priložnosti so ljubitelji šaha tudi imeli možnost postavljati vprašanja iz šahovske problematike. Gotovo pa bo ljubitelje šaha zanimalo še morebitno srečanje z bivšim svetovnim prvakom Taljem, ki naj bi v kratkem bilo na Ravnah. Našim šahistom želimo še mnogo podobnih srečanj in zmag.

Blaž Kajzer

Plavalni klub Fužinar prvič na zimskem prvenstvu SRS

Z 8-člansko ekipo je plavalni klub Fužinar s skromnimi upi odšel na republiško prvenstvo v plavanju v Kranj. Tiha želja vseh je bila, da bodo doseženi, če že ne preseženi, rezultati, katere so si zadali. Vsem lahko čestitamo, saj so proti pričakovanju dosegli dobre rezultate.

Na prvenstvu je sodelovalo sedem slovenskih klubov in Fužinar je zasedel 6. mesto v skupni razvrstitvi. Boljše res ni mogel, saj sta v ženski ekipi bili samo dve

Kaj bo potegnil vele mojster?

članici oz. pionirki. Pri ženskah niso bili doseženi vidnejši rezultati, kar je razumljivo, saj je morala Angelca Šteharik kar štirikrat v vodo in to na 200 in 100 m crawl, 100 m delfin in 200 m mešano. V glavnem je zasedla mesta v drugi polovici, dokazala pa je, da se samo z marljivostjo in pridnostjo dosežejo vedno boljši rezultati. Druga plavalka, Jana Uršnik, je bila nekoliko slabša, ker ni trenirala redno. S popolno ekipo, prav posebej žensko, bi dosegli prav gotovo peto mesto.

Vsi plavalci plavalnega kluba so na prvenstvu izboljšali klubske rekorde. Jože Praper je na 200 m prsno dosegel 6. mesto in odličen čas 3:00,00, pred njim so bili trije plavalci Triglava in dva PK Ljubljana. V tej disciplini je plaval tudi Bruno Breznikar, ki je bil najmlajši, zasedel pa je 13. mesto in čas 3:30,5. Prav gotovo bo lahko do pionirskega prvenstva s pridnim treningom ta rezultat še izboljšal in zasedel vidnejše mesto na tem tekmovanju.

Končno je uspelo našemu plavalcu na uradnem tekmovanju preplavati 100 m crawl pod 1:10,0. Jure Vaupot je dosegel čas 1:06,4 in s tem zasedel 10. mesto, Brane Breznikar pa s časom 1:11,0 24. mesto.

Jure Vaupot je v disciplini 200 m mešano dosegel čas 2:49,0 in s tem 9. mesto, Jože Merc s časom 3:08,7 pa 16. mesto.

Na tem tekmovanju so bili doseženi dobri rezultati na 200 m crawl, prav posebej čas Jureta Vaupota 2:29,8; na 100 m delfin prav tako Jure Vaupot 1:25,3 in Brane Breznikar 1:30,6.

Na zimskem republiškem prvenstvu so plavalci plavalnega kluba Fužinar opozorili strokovnjake nase z dobrim slogom in tehniko plavanja. Vsi plavalci plavajo vse stile, tako da ni težko na samem tekmovanju najti zamenjavo za obolelega ali poškodovanega tekmovalca.

Zimsko prvenstvo je plavalcem nedvomno dalo več elana za trening, saj od tekmovanja izboljšujejo klubske rekorde, trenerjem pa je pokazalo, da morajo še širše odpreti vrata za vstop v plavalni klub. V bodoče se ne sme zgoditi, da zaradi obolevnosti plavalcev ekipa ne more biti popolna.

DVE KRATKI IZ ŠAHA

Na turnirju ravnenskih IV.-kategornikov sta zmagala Jesenik in Burjak pred Damjanom Kavtičnikom in Hrovatičem. Navedeni so izmed 12 kandidatov dosegli III. kategorijo.

Tudi ravska šahovska reprezentanca je marca nastopila na brzoturnirju slovenskih mest, kjer je med 24 reprezentancami dosegla mesto v sredini lestvice.

- V tem vinu je 30 % vode.
- Priznam. Ne morem gledati pijanih gostov.

Kdaj bomo pri nas takole telovadili?

Rekreacija je resna stvar

Naši upokoјenci

Pavla Gostenčnik, roj. 28. 6. 1921, v železarni od 15. maja 1957 kot čistilka v kemijskem laboratoriju. Os. upokojena 31. 3. 1966

Karel Pogorevcnik, roj. 10. 10. 1909, v železarni od 4. avgusta 1947, nazadnje skladiščnik ognjevarnega materiala in ferolegur. Os. upokojen 31. marca 1966

Marija Jamšek, roj. 31. 1. 1907, v železarni od 2. 7. 1945, nazadnje garderobierka v kladivarni. Os. upokojena 31. marca 1966

Franc Drofelnik, roj. 19. 10. 1909, v železarni od 13. avgusta 1942 kot predelavec transportne skupine v prometnem oddel. Os. upokojen 31. 3. 1966

Ivan Hrga, rojen 28. 2. 1905, v železarni s presledki od 8. 11. 1948, nazadnje ključavničar v termoelektrarnem obratu. Os. upokojen 31. 3. 1966

MARCA SO NASTOPILO DELOVNO RAZMERJE

Ivan Šipek — KV, Ivan Brec — NK, Rudolf Sekavčnik — PK, Kristijan Steiner — KV, Drago Godec — NK, Jože Zorčič — KV, Mirko Vetter — KV, Slavko Jelenko — NK, Janez Božank — NK, Hinko Koler — PK, Alojz Javornik — KV, Rudolf Dvornik — NK, Barbara Cifer — NK, Ratko Markovič — NK, Mirko Krančan — NK, Jakob Walzl — KV, Ivan Svetec — KV, Feliks Friauf — KV, Štefan Kričej — KV, Valentin Tomaž — KV, Herman Pečovnik — KV, Ivan Kaiser — KV, Franc Kačič — KV, Ivan Vidovič — NK, Rudolf Škorjanc — KV, Rudolf Lepej — KV, Stanislav Stopar — NK, Franc Nagernik — KV, Rajmund Čeru — KV, Adolf Robin — NK, Franc Kobolt — KV, Ivan Knez — NK, Jože Preložnik — KV, Avgust Ramšak — KV, Adolf Hirtl — NK, Ivan Perger — PK, Urban Hovnik — NK, Otmar Preglau — KV, Gabrijel Čižič — KV, Ivan Sedar — KV, Egon Karpac — NK, Franc Oderlap — SS, inž. Ferdo Gnamuš — VS, Janez Lečnik — SS, inž. Franc Poberžnik — VS.

ODŠLI SO IZ PODJETJA

Ivan Ernoič — KV, Anton Markuš — PK, Božo Matjaž — NK, Drago Garb — KV, Ivan Gačnik — KV, Jože Kurej — NK, Alojz Šmid — KV, Stanko Breznik — KV, Ivan Rek — NK, Leopold Ovčar — NK, Danilo Laznik — KV, Jože Krajcer — KV, Jože Rajšter — KV, Peter Šumnik — NK, Florjan Hovnik — KV, Franc Mešnjak — NK, Engelbert Bauer — KV, Ferdinand Lasnik — KV, Ivan Merkač — KV, Jože Rus — NK, Srečko Trbovšek — KV, Pavel Mavrel — NK, Stanko Kapel — NK, Ferdinand Mak — KV, Božidar Ferk — KV, Milan Jakimovski — NK, Anton Polanc — NK, Viktor Uršej — KV, Jože Bricman — PV, Milan Derflinger — NK, Ivan Miroslav Skornšek — KV, Štefan Košak — NK, Drago Skarlovnik — NK, Anton Pisar — NK, Jože Lečnik — KV, Jože Medvoz — NK, Alojz Jazbec — NK, Jože Štehar — KV, Jože Močivnik — KV, Nikolaj Ivartnik — NK, Jože Miklavc — KV, Simon Božič — NK, Ivan Slanič — NK, Stjepan Podgorelec — NK, Franc Kratberger — NK, Ivan Rebol — KV, Ivan Grilč — NK, Ferdo Repotočnik — NK, Alojz Čurč — NK, Maks Marin — NK, Jože Jereb — NK, Boris Kešelj — KV, Srečko Konc — NK, Mira Lasnik — NK, Zvonimir Dornik — NK, Ivan Vocovnik — NK, Vinko Lesičnik — KV, Anton Prevorčič — KV, Drago Janet — NK, Peter Ofič — NK, Jožefa Petričević — NSS, Jernej Novak — KV, Adolf Potočnik — KV, Đuro Haramija — VSS, Gregor Peruš — VSS, Julijan Šipek — SS, inž. Anton Hojnik — VS.

Prometna vzgoja

— No, Mihec, kdaj si pa ti dobil prvi pouk, da na cesti nisi sam?
— Ko sem hotel lulati na pločnik, pa mama ni dovolila.

Ali znamo slovensko

perla — biser
plajba — grezilo, iskalo, sonda, svinčnica
plata — plošča
pleh — pločevina
s pljučmi — s pljuči
plodored — kolobarjenje
ploviti — pluti
po vprašanju diskutirati — o vprašanju
pobornik — bojevnik (za kaj), zagovornik (česa)
podanik — podložnik
podhranjen — zahiran, nedohranjen
film ima slovenske podnaslove — slovenske napise
podrejen — premalo hranjen
podstopiti se — lotiti se česa, začeti kaj
podvomiti v kaj — podvomiti o čem
podvzeti — lotiti se, začeti, narediti kaj;
podvzeti korake — ukrepe
pod najtežjimi pogoji — v najhujših razmerah; življenjski pogoji — življenjske možnosti, okoliščine
pogonski inženir — obratni inženir
pohati — cvreti
pojačati — okrepiti
pojava — prihod, navzočnost, nastop, prikaz
pokazatelj — kazalec, indeks
pokolebati — omajati
pokreniti — ganiti, začeti, sprožiti, storiti
pokret — gibanje, delo za kaj; pokreten — gibalen, obraten, premičen, premakljiv, gibčen
polagati važnost na kaj — upoštevati kaj, poudarjati, pripisovati važnost čemu; polagati izpite — delati izpite
na polju gospodarstva — v gospodarstvu; na vseh poljih — na vseh toriščih, področjih
nisem v položaju, da bi plačal — ne morem plačati
položiti račun o čem — poračunati, obračunati kaj, dati račun
s pomočjo stroja — s strojem; s pomočjo zvez — po zvezah
poročil je sosedovo Anko — poročil se je s sosedovo Anko
posedovati — imeti (v posesti)
posiroveti — posuroveti
postaviti izven obrata — ustaviti
potankost — nadrobnost, tančina, natančnost, podrobnost
potegniti zaključke iz česa — narediti sklepe na podlagi česa
potom — po, s, z; potom sodišča — s sodiščem; mirnim potom — mirno;
potvoriti — spačiti, znakaziti, popačiti, ponarediti; potvorba — ponaredek, falzifikat
povdariti — poudariti
povodom obletnice — ob obletnici
pustiti koga pozdraviti — dati koga pozdraviti
prešič — prašič
predbacivati — očitati, oponašati komu
predkaznovan — že prej kaznovan
predgovornik — prejšnji govornik
predpogoj — pogoj, prvi pogoj
predpostavljeni — predstojnik
prelomiti s kom — pustiti koga, spreti se s kom, pretrgati stike s kom

— Kaj razumeš pod tovarno močnih krmil?
— Izdelovanje volanov za kamione.